

Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXXIII. № 13-14 (липень) 2026

Конструктивний діалог між головою Тіміської філії СУР та координаторкою ансамблю «Київ» у рамках XXXV-го «Фестивалю сердець» у Тімішоарі

Митці з Києва вразили публіку в Тімішоарі на XXXV-му «Фестивалі сердець», організованому Будинком Культури Тімішоари в місті на берегах Беги в період з 1 по 5 липня. Цей захід є одним із найважливіших міжнародних фольклорних фестивалів у Румунії та одним із найпрестижніших у цьому жанрі в Європі.

Цьогорічний захід зібрав ансамблі та артистів із різних куточків світу, зокрема з України, Албанії, Болгарії, Чехії, Колумбії, Грузії, Республіки Молдови, Румунії, Сербії, Словаччини, Іспанії, Угорщини, а також колективи зі Сполучених Штатів Америки. Фестиваль розпочався традиційною парадою народних костюмів вулицями Тімішоари, після чого відбулися виступи в Парку Троянд, на площі Унірій, у районах міста та в різних населених пунктах повіту Тіміш.

Особливою подією цьогорічного фестивалю стала участь художніх колективів «Київ» та «Україна», з сусідньої країни, які

подарували глядачам виступ високого художнього рівня. Динамічні танці, автентичні музичні виступи та краса традиційних українських костюмів були винагороджені тривалими оплесками, що ще раз продемонструвало багатство та цінність української культурної спадщини.

Виступ українських митців на сцені «Фестивалю сердець» мав сильне символічне значення, ставши посланням надії, стійкості та культурної спадкоємності. Кожною виконаною піснею та кожним танцем вони передавали глядачам самотність і красу традицій українського народу.

На заходах фестивалю від імені Тіміської філії Союзу українців Румунії взяли участь Марія Сабо-Кондрей, голова філії, та Міхаєла Бумбук, журналістка. Протягом кількох фестивальних вечорів разом із членами місцевої організації та біженцями від війни вони перебували поруч із артистами з України, вітаючи їх із видатними виступами та висловлюючи вдячність за внесок у популяризацію української культури та збереження автентичних цінностей української культури. З цієї нагоди Марія Сабо-Кондрей провела конструктивну розмову з Іриною Гутник, координаторкою ансамблю «Київ», щодо майбутніх проєктів, які планує реалізувати Тіміська філія спільно з київським ансамблем, з метою розвитку співпраці між цими двома установами.

Водночас представники Тіміської філії наголосили на важливості участі українських митців у фестивалі такого масштабу, високо оцінивши те, що завдяки своєму таланту та професіоналізму вони просувають імідж України та сприяють зміцненню міжкультурного діалогу.

Джерело: www.uur.ro

З діяльності нашого депутата

РОБОЧА ПОЇЗДКА ДО СУЧАВСЬКОГО ПОВІТУ

У рамках робочої поїздки до Сучавського повіту, що проходила в межах кампанії «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!», голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, 2 липня провів низку зустрічей із представниками органів місцевого самоврядування, керівниками навчальних закладів та активом Сучавської філії Союзу українців Румунії.

Микола-Мирослав Петрецький оцінив послідовну діяльність Сучавської філії СУР, спрямовану на збереження й популяризацію української мови, культури, традицій і звичаїв. Він наголосив, що Суча-вський повіт є одним із найважливіших осередків української громади Румунії та слугує прикладом успішної підтримки освіти рідною мовою на національному рівні.

У громаді Ульма голова СУР провів робочу зустріч із заступником голови громади Андрієм Унгуряном. Сторони обговорили перспективи реалізації пріоритетних місцевих проєктів, зокрема модернізацію дорожньої та освітньої інфраструктури шляхом залучення фінансування через поправки до Закону про державний бюджет. Окрему увагу було приділено розвитку транскордонного співробітництва з Україною як важливому чиннику соціально-економічного розвитку регіону.

Під час візиту до Ульми Микола-Мирослав Петрецький також зустрівся з директоркою місцевої школи Джорджіаною Кімюк. Він висловив вдячність керівництву закладу за професійну працю та відданість розвитку українськомовної освіти, а також запевнив у подальшій інституційній підтримці з боку Союзу українців Румунії у реалізації освітніх проєктів.

У громаді Ізвоареле-Сучевей голова СУР провів зустріч із головою громади Леонардом-Тіберіу Мехно. Під час обговорень йшлося про реалізацію місцевих проєктів, використання коштів, передбачених Законом про державний бюджет Румунії на 2026 рік, а також про розвиток транскордонного співробітництва між органами місцевого самоврядування Румунії та України як інструменту залучення інвестицій.

Згодом Микола-Мирослав Петрецький зустрівся з директоркою школи імені Іона Афлорей Крізантемою Александр. Він привітав педагогічний колектив із високими результатами учнів, зокрема успішними виступами на конкурсах, організованих Союзом українців Румунії, а також зі стовідсотковою успішністю випускників на Національному оцінюванні. Голова СУР подякував директорці за активну участь у розвитку освітніх проєктів та підтримку навчання українською мовою.

У селі Арджел депутат зустрівся з настоятелем храму Святого великомученика Димитрія Овідіу Балабашуком та головою місцевої організації СУР у Молдовиці Чераселою Чорней. Під час зустрічі було обговорено актуальні потреби місцевої української громади, розвиток співпраці між Союзом українців Румунії та церквою, а також майбутні спільні культурно-релігійні ініціативи. Микола-Мирослав Петрецький подякував настоятелю за активну діяльність і плідне партнерство із СУР, зокрема за організацію заходу «Разом за громаду та християнські цінності».

Окремі слова вдячності голова СУР висловив Чераселі Чорней за її послідовну працю на благо української громади, підтримку освіти рідною мовою та реалізацію освітніх і громадських проєктів, спрямованих на зміцнення української національної ідентичності в регіоні.

Микола-Мирослав Петрецький подякував голові Сучавської філії Союзу українців Румунії Іллі Саучуку за професійну координацію діяльності філії, здатність згуртовувати людей навколо спільних цілей і відповідальне забезпечення постійного зв'язку організації з потребами української громади.

Зустрічі в Сучавському повіті вписуються до серії періодичних консультацій, які депутат Микола-Мирослав Петрецький, проводить в українських громадах Румунії з метою визначення їхніх актуальних потреб, підготовки парламентських ініціатив та просування рішень, що сприяють сталому розвитку місцевих громад і підвищенню якості життя їхніх мешканців.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛІЦЕЮ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ОСТАТОЧНО ВРЕГУЛЬОВАНО

Після понад десяти років наполегливої роботи, численних адміністративних процедур та послідовних звернень до органів державної влади Румунії правовий статус Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка в Сігету-Мармаціей нарешті остаточно врегульовано. Відтепер навчальний заклад отримав право повноцінно користуватися всією будівлею, в якій здійснює свою освітню діяльність.

За словами Миколи-Мирослава Петрецького, від початку його першого депутатського мандата та перебування на посаді голови Союзу українців Румунії врегулювання правового статусу будівлі ліцею було одним із головних пріоритетів його діяльності. Упродовж багатьох років він неодноразово порушував це питання у депутатських запитах, меморандумах і під час зустрічей із представниками органів державної влади різних рівнів – від місцевих адміністрацій до міністрів освіти та прем'єр-міністрів Румунії.

Важливим етапом у розв'язанні проблеми стало ухвалення Урядом Румунії у 2024 році Постанови № 110, якою було врегульовано правовий статус будівлі. Документ передбачав внесення об'єкта до централізованого реєстру державного майна та його передачу в управління муніципалітету Сігету-Мармаціей для використання виключно Педагогічним ліцеєм імені Тараса Шевченка. Однак, попри це рішення, через низку перешкод на місцевому рівні Шкільний спортивний клуб ще понад два роки продовжував функціонувати в приміщенні навчального закладу.

З метою прискорення виконання урядової постанови у травні цього року депутат звернувся до виконувача обов'язків міністра освіти Міхая Діміана з депутатським запитом № 5291А, у якому попросив надати інформацію про стан виконання Постанови Уряду № 110/2024 та повідомити, чи й надалі Шкільний спортивний клуб займає приміщення ліцею. У відповіді Міністерства освіти зазначено, що рішення про перенесення адміністративної діяльності спортивного клубу вже реалізовано. Таким чином ліцей отримав можливість повноцінно використовувати всю будівлю для освітнього процесу та розпочати давно заплановані роботи з ремонту й модернізації інфраструктури.

Микола-Мирослав Петрецький наголосив, що остаточне розв'язання цієї проблеми стало результатом спільних зусиль багатьох людей та установ. Вагомий внесок у досягнення цього результату зробили також члени Комітету Марамороської філії Союзу

українців Румунії, які протягом тривалого часу підтримували конструктивний діалог із керівництвом Марамороського повітового шкільного інспекторату. Голова СУР висловив їм щирі вдячності за професіоналізм, наполегливість і підтримку.

ЗАКЛИК ДО ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ, ДІАЛОГУ ТА ЗГУРТОВАНOSTI

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, у своєму виступі з трибуни Палати депутатів наголосив, що в умовах політичної нестабільності та суспільної напруги Румунія потребує рішучої, відповідальної та конструктивної позиції всіх політичних сил для подолання кризи, яку переживає країна.

За його словами, нинішню ситуацію не можна пояснювати відповідальністю лише однієї політичної сили. Відповідальність є спільною і лежить на всіх, хто під час ухвалення важливих рішень ставив політичні інтереси та тактичні розрахунки вище за національні пріоритети. Він підкреслив, що успішне подолання кризи можливе лише за умови високого рівня політичної відповідальності, готовності до компромісу та орієнтації на суспільне благо.

Микола-Мирослав Петрецький також наголосив на необхідності відновлення справжнього діалогу між проєвропейськими політичними силами, який має привести до формування стабільної, ефективної та функціональної моделі врядування. На його переконання, втрата такої можливості лише поглибить політичну кризу та матиме негативні наслідки для розвитку держави.

У цьому контексті голова СУР підтримав ініціативу укладення політичного пакту між проєвропейськими та прозахідними силами, які б сформували парламентську більшість. На його думку, навіть якщо ця пропозиція з'явилася із запізненням, вона може стати важливим кроком до відновлення політичної стабільності. Він висловив переконання, що всі проєвропейські сили мають долучитися до цієї ініціативи та створити дієві механізми політичного діалогу, необхідні для забезпечення ефективного управління країною.

Особливу увагу депутат звернув на необхідність включення до такого політичного пакту чітких зобов'язань щодо збереження, розвитку та зміцнення державної політики у сфері захисту прав осіб, які належать до національних меншин. Він зазначив, що останнім часом ця тема відійшла на другий план, тоді як радикальні політичні сили дедалі активніше просувають наративи, здатні послабити увагу держави до питань захисту прав національних меншин.

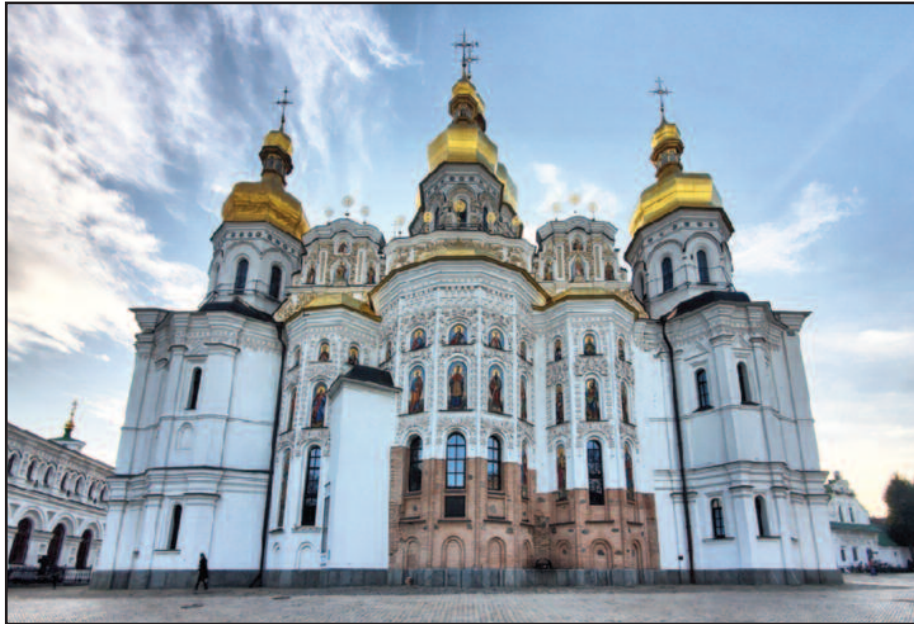
На переконання Миколи-Мирослава Петрецького, включення положень про захист національних меншин до такого документа стало б не лише підтвердженням відданості проєвропейських сил демократичним цінностям, а й важливим чинником зміцнення стійкості майбутнього уряду до політичного тиску радикальних сил та посилення суспільної згуртованості.

Підсумовуючи, голова Союзу українців Румунії закликав усі проєвропейські та прозахідні політичні сили відмовитися від політичних амбіцій заради національних інтересів і досягти широкого консенсусу щодо підтримки стабільного врядування. За його словами, така домовленість має ґрунтуватися на спільній реалізації стратегічних пріоритетів Румунії, зокрема виконанні Національного плану відновлення та стійкості (PNRR), участі в європейській ініціативі SAFE, продовженні процесу вступу до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), забезпеченні збалансованої фінансової політики, а також на безумовному захисті прав національних меншин як невід'ємної складової європейських цінностей і демократичного розвитку держави.

ОГЛЯДАЧ

Засудження російського удару по собору Києво-Печерської Лаври

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький рішуче засудив ракетно-дронову атаку Російської Федерації на Україну, внаслідок якої зазнав пошкоджень Успенський собор Києво-Печерської Лаври – святиня виняткової історичної, культурної та духовної цінності, внесена до Списку

всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У своїй публічній заяві він наголосив, що удар по такому сакральному об'єкті є не лише черговим актом агресії проти України, а й посяганням на християнську спадщину та культурні надбання всього людства.

«Я рішуче засуджую ракетно-дроновий удар Російської Федерації по Україні, внаслідок якого було пошкоджено Успенський собор Києво-Печерської Лаври – святиню, засновану в XI столітті та внесену до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.»

Атака на таке святе місце є не лише ударом по Україні, а й по християнській духовній спадщині та культурній пам'яті всього людства. Вона демонструє зневагу до віри, історії, культури та фундаментальних цінностей цивілізованого світу.

Окрім руйнування безцінних пам'яток, ця війна щодня забирає життя невинних людей, залишаючи після себе скорботу, біль, осиротілих дітей і зруй-

новані громади. Жодні політичні цілі не можуть виправдати людські жертви та перетворення страждання на інструмент агресії.

Від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну було зруйновано або серйозно пошкоджено понад 700 культових споруд – православних, католицьких, греко-католицьких і протестантських храмів, синагог, мечетей та молитовних будинків. Багато з них є архітектурними пам'ятками та символами світової культурної й духовної спадщини. Їхнє руйнування є глибокою раною, завданою пам'яті, вірі та ідентичності народів.

Україна потребує подальшої допомоги міжнародної спільноти для того, щоб зупинити цю війну, яка приносить смерть, страждання та руйнування. Підтримка України сьогодні означає захист християнських цінностей, свободи та людської гідності.

Християнський світ має моральний обов'язок залишатися поруч з Україною в її боротьбі проти насильства, руйнування та наруги над святинями. Перед обличчям зла мовчання не може бути відповіддю, а солідарність є не лише проявом співчуття, а й моральним обов'язком.»

СУР забезпечив доставку чотирьох генераторів до Києва

19–20 червня делегація Союзу українців Румунії здійснила офіційний візит до Києва в рамках акції з матеріальної підтримки, спрямованої на зміцнення критичної інфраструктури столиці України. З цієї нагоди Київській міській Мерії було передано чотири потужні генератори, подаровані Мерією міста Тімішоара.

Церемонія передачі відбулася 19 червня в присутності Александру Віктора Мікули, Посла Румунії в Україні, та Олега Куявського, заступника голови Київської міської державної адміністрації. СУР забезпечила перевезення обладнання та покриття логістичних витрат за рахунок власних коштів, таким чином сприяючи успішній реалізації цієї ініціативи.

До складу делегації СУР увійшли Іван Рекало, заступник голови СУР, Василь Бучута, скарбник СУР, Марія Сабо-Кондрей, голова Тіміської філії СУР, та Микола-Мирослав Петрецький, голова Марамоурської філії СУР.

З цієї нагоди було передано звернення голови СУР Миколи-Мирослава Петрецького, депутата Парламенту Румунії, який наголосив на важливості солідарності та співпраці між Румунією та Україною в регіональному контексті, що характеризується серйозними викликами. Голова СУР підкреслив внесок установ та партнерів, які зробили можливою цю акцію підтри-

мки, висловивши подяку мерії міста Тімішоара за постійну підтримку, надану Україні ще з перших днів війни, та високо оцінивши важливу роль Посольства Румунії в Києві у сприянні та підтримці цієї акції надання матеріальної допомоги.

Водночас він наголосив на активній участі Союзу українців Румунії у підтримці України через гумані-

тарні, освітні, культурні та соціальні проєкти, а також через розвиток відносин співпраці між місцевими органами влади та установами обох країн.

«Цей жест має не лише практичне значення для підтримки критичної інфраструктури української столиці, а й є потужним символом підтримки українського народу в надзвичайно складні часи. (...)

Ми глибоко цінуємо зусилля румунської дипломатичної місії, яка з початку війни відіграла важливу роль у розвитку українсько-румунського партнерства, підтримуючи гуманітарні ініціативи та зміцнюючи співпрацю між нашими державами та громадами.

Для Союзу українців Румунії було честю долучитися до цієї ініціативи та забезпечити доставку обладнання до Києва. З початку російської агресії Союз українців Румунії надавав багатогранну підтримку Україні та її громадянам», – зазначив голова СУР.

Було наголошено на тому, що лише за останній рік за підтримки СУР було укладено 26 угод про співпрацю між місцевими органами влади Румунії та України, що сприяло зміцненню інституційних партнерських відносин, обміну досвідом та зближенню громад по обидва боки кордону.

Джерело: www.uur.ro

СУР – АКТИВНИЙ ПАРТНЕР В ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРШОГО ЗАХОДУ «РАЗОМ ЗАРАДИ ГРОМАДИ ТА ХРИСТІАНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ»

7 червня у селі Арджел Сучавського повіту відбувся перший випуск заходу «Разом заради громади та християнських цінностей» – події, присвяченої збереженню та просуванню культурної та духовної ідентичності гуцульської громади. Захід був організований школою Арджела у співпраці з Союзом українців Румунії – Сучавською філією, церквою «Святого великомученика Димитрія» в Арджелі та церквою «Святого ієрарха Миколая» у Вамі.

Захід розпочався служінням Святої Літургії, після чого діти з Арджела виступили з зворушливим концертом релігійних та патріотичних пісень. Святкову атмосферу доповнила демонстраційна майстерня з розпису писанок та ікон на склі, покликана підкреслити красу та автентичність гуцульських традицій.

У заході взяли участь представники української меншини, голови сусідніх громад, священники та освітяни. Серед гостей були Ілля Саучук, голова Сучавської філії СУР, Лариса Петрецька, представниця української громади в Мараморському повіті, Алін Бошутар, голова громади Молдовіца, Костянтин Тіберій Лукуцар, голова громади Вама, о. Михайло Кобзюк, радник у Відділі зв'язків з меншинами Сучавської та Радівецької архієпархії, о. протопоп Аурел Гораш із Протопопіату Кимпулунг-Молдовенеск, а також численні служителі вітваря з повіту.

Від навчального закладу-організатора були присутні директорка Аліна Попа, заступниця директора Міхаєла Чувєрка, Ельвіра Істрате та проф. Черасела Чорней, координаторка проекту.

Перший випуск заходу «Разом заради громади та християнських цінностей» підкреслив важливість співпраці між школою, церквою та організаціями, що представляють національні меншини. Постійна участь Союзу українців Румунії у підтримці культурних та освітніх ініціатив є запорукою збереження гуцульських традицій та просування міжкультурного діалогу, що сприяє зміцненню ідентичності та згуртованості громад Буковини.

ПРІОРИТЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В МАРАМОРОЩИНІ

12 червня голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький взяв участь у робочому засіданні Комітету Мараморської філії СУР, яке відбулося в приміщенні місцевої організації СУР у Полянх. Було проаналізовано поточну діяльність філії, підбито підсумки реалізованих проєктів та визначено основні напрями роботи на найближчий період з метою якнайефективнішого задоволення потреб української громади.

У ході обговорень Микола-Мирослав Петрецький відзначив активну та послідовну діяльність Мараморської філії. Він наголосив, що завдяки відданості її членів, а також зусиллям інших філій Союзу по всій країні зміцнюється авторитет Союзу українців Румунії як сучасної, відповідальної та ефективно організації, яка послідовно працює в інтересах громади.

Окрему увагу учасники засідання приділили аналізу нещодавніх спроб посягти розбрат і розколоти українську спільноту. Голова СУР оцінив зрілу та відповідальну позицію членів громади, які змогли зберегти єдність, протистояти дезінформації та не допустити поширення маніпуляцій. За його словами, захист правди, збереження національної ідентичності та підтримка європейських цінностей залишаються важливими складовими діяльності Союзу.

Під час засідання також було обговорено актуальні проблеми та виклики, з якими стикаються українці Мараморського повіту. У результаті конструктивного діалогу учасники визначили низку конкретних рішень і пріоритетів, які стануть основою подальшої адміністративної, культурної та громадської діяльності.

Було представлено заходи та механізми, які Союз українців Румунії впроваджує для підтримки й розвитку культурної, освітньої та громадської діяльності в долині Рускови – регіоні, де проживає найбільша українська громада Румунії.

Важливе місце в обговореннях посіла тема розширення двосторонніх зв'язків і транскордонного співробітництва. Учасники розглянули можливості активізації партнерств, культурних обмінів та спільних проєктів із установами й організаціями з України та Республіки Молдови.

До дискусії долучилися члени правління Полянської місцевої організації СУР. Разом із ними було проаналізовано результати діяльності організації та визначено пріоритети на найближчий період. У центрі уваги перебували перспективи розвитку місцевої організації, реалізація інвестиційних проєктів, продовження започаткованих ініціатив, а також підтримка освіти українською мовою.

Окремо було розглянуто питання використання коштів, передбачених для Полян завдяки поправкам до Закону «Про державний бюджет Румунії на 2026 рік». Учасники обговорили можливості спрямування цих ресурсів на розвиток громади, модернізацію місцевої інфраструктури та покращення умов життя мешканців.

БАГАТОКУЛЬТУРНЕ СВЯТО «ПІД НЕБОМ БУКОВИНИ – ТРАДИЦІЇ РАЗОМ»

На підставі протоколу про співпрацю, укладеного між Сучавською та Радівецькою Архієпископією та Союзом українців Румунії, Сучавська філія СУР підтримала участь двох художніх колективів у заході, присвяченому Міжнародному дню захисту дітей, який організувала, 1 червня Сучавська та Радівецька Архієпископія, у співпраці з Музеєм буковинського села.

Захід відбувся під гаслом «Під небом Буковини – традиції разом» і став першим фестивалем етнічних спільнот Сучави. Захід відбувся з благословення Високопреосвященного Отця Калініка, Архієпископа Сучави та Радівців, і розпочався молитвою благословення та вступним словом, виголошеним отцем Михайлом Кобзюком, радником у Відділі відносин з меншинами при Єпархіальній канцелярії. Згодом

виступили художні колективи, які представляли румунську, українську, польську, ромську та німецьку громади, серед яких варто згадати колективи СУР:

* Ансамбль «Буковинська Ружа» організації СУР у Мілішівці, керівник – Бриндуша Песларі, хореограф – Габрієла Песеїле;

* Ансамбль «Червона калина» організації СУР у Негостині, керівник – Крістіна Кідеша, хореограф – Александру-Юліан Букі.

Захід перетворив алеї музею та амфітеатр під відкритим небом на простір радості, міжкультурного діалогу та спілкування, зібравши близько 300 дітей. Роль ведучої виконала відома телеведуча Міхаєла Зина Бирсан, яка з чуйністю та професіоналізмом вела весь захід.

ЛІТНІЙ ДИТЯЧИЙ ТАБІР У МІКУЛІ

Сату-Марська філія СУР через місцеву організацію с. Мікула організувала літній табір, у якому взяли участь понад 30 дітей, що вивчають українську мову. Учасникам було запропоновано три дні, присвячені навчанню через досвід, творчість та налагодження стосунків, заснованих на довірі та дружбі.

Програма табору була розроблена так, щоб поєднати розважальні та виховні заходи в середовищі, яке стимулює особистісний розвиток і формує командний дух. Діти брали участь у спортивних іграх, майстернях з творчості, заняттях з малювання та інтерактивних заходах, кожне з яких сприяло розвитку уяви, вміння співпрацювати та впевненості у власних силах.

Одним із улюблених моментів учасників стала творча майстерня із ліплення з борошна та лаванди, де уява поєдналася з красою природи. З простих інгредієнтів та сушених квіток лаванди діти реалізували прикраси, натхненні світом дитинства, — квіти, сердечка, метелики, зірочки та інші індивідуальні витвори, перетворивши гру на виховно-художній досвід.

Координаторки табору, Адріана Бежера Горват та Вероніка Бучута, відзначили активну участь та ентузіазм учасників, підкресливши, що такі заходи сприяють гармонійному розвитку дітей і створюють середовище, в якому навчання природним чином поєднується з радістю відкриттів та спільної роботи.

(Продовження на 11 стор.)

Чернівці стають головним хабом для транскордонної співпраці України та ЄС. Нещодавно у місті перебувала офіційна ділова місія Яської торгово-промислової палати та провідних підприємців Румунії. Головна мета візиту – зміцнення економічних зв'язків та виведення українського бізнесу на європейський ринок.

Організаторами цієї важливої міжнародної зустрічі виступили Чернівецька торгово-промислова палата, Яська торгово-промислова палата та Союз українців Румунії. Подія зібрала десятки підприємців, які шукають нові точки дотику для спільного бізнесу.

Для місцевих виробників цей візит став унікальним шансом знайти надійних партнерів без посередників. Румунський бізнес готовий інвестувати в українські проекти та допомагати адаптувати місцеві товари до суворих стандартів Європейського Союзу. Подібні місії доводять, що транскордонне співробітництво є реальним рушієм для економічного відновлення України.

Захід отримав назву «Можливості для розширення торгово-економічного співробітництва між Україною і Румунією та просування продукції місцевих виробників на європейський ринок». Він став логічним продовженням розширення зв'язків після того, як буковинська делегація успішно взяла участь у третьому Яському економічному форумі.

Під час відкриття заходу з вітальними словами до його учасників звернулись президент Чернівецької ТПП Василь Ляхович, віцепрезидент ТПП України Валерій Король, віцепрезидент ТПП Румунії, президент Яської ТПП Паул Бутнаріу, консул Генерального консульства Румунії в Чернівцях Тома-Крістіан Дачіка, голова Яської філії СУР Данієл Сердинчук та директор департаменту регіонального розвитку Чернівецької ОВА Валентин Дунаєвський. Офіційна частина завершилась підписанням угоди про партнерство між Чернівецькою та Яською торгово-промисловими палатами та врученням Паулу Бутнаріу пам'ятної відзнаки з нагоди 175-річчя заснування торгово-промислової палати на Буковині.

До складу делегації румунських підприємців входили керівники та представники підприємств, фірм і бізнес-асоціацій з Яського повіту, серед яких ICG – INSTAL CONDTRUCT SRL, GW LASER TECHNOLOGY SRL (UZINEX), M.A. CRISTINA DRL, TAX AGENSY

Нові горизонти для Буковини: Чернівці прийняли ділову місію підприємців і з Румунії

SRL, MAGIC ROIAL SRL, ASOCIATIA VEGANIA та інші. Чернівецька ТПП організувала для кожного пред-

ставника румунського бізнесу переговори у форматі B2B з щонайменше 2-3 місцевими виробниками, як зацікавленими у виході на румунський ринок, так і у налагодженні співпраці в Україні. Ця зустріч зібрала широке коло підприємців, серед яких особливу роль відігравали представники компаній, змушених релокуватися на

Буковину через бойові дії. Для них інтеграція в європейський економічний простір через румунський кордон – це питання виживання та відновлення. За результатами переговорів окремі чернівецькі виробники отримали конкретні пропозиції щодо співпраці.

В рамках заходу була також організована виставка місцевих виробників, де була представлена продукція ТОВ «Поліварм», ТОВ «Поліекс Україна», ТОВ «Лідер ЛТД», «KINKER+», ТОВ «Оттак», МПП «Карат», ТМ «PARUS» та ін.

Під час перебування в Чернівцях румунська делегація відвідала заходи Петрівського ярмарку, організованого в Чернівцях вперше з часу повномасштабного російського вторгнення в Україну, де румунські підприємці мали змогу ознайомитись з продукцією інших місцевих виробників, а також підприємств з сусідніх областей

Учасники форуму наголосили, що бізнес-діалог спроможний розв'язувати складні завдання навіть швидше за класичні дипломатичні канали.

«Ділові контакти є найважливішим інструментом економічної дипломатії, – підкреслили організатори зустрічі під час офіційної частини. – Бізнес має реальні можливості відкривати двері, які нерідко залишаються замкненими для політиків. Головне завдання сьогодні – зробити все можливе для виходу українського продукту на міжнародні ринки, стимулювати кооперацію та допомогти місцевим виробникам адаптуватися до суворих фітосанітарних та екологічних стандартів ЄС».

Наприкінці заходу президент Чернівецької торгово-промислової палати Василь Ляхович висловив щире вдячність керівництву Яської торгово-промислової палати та Союзу українців Румунії за сприяння в організації ділової місії та за потужну проукраїнську позицію в умовах російської військової агресії проти України та відмітив що такі ініціативи сприяють розвитку підприємництва, розширенню експортних можливостей регіону та залученню нових партнерів для економічного розвитку Чернівецької області.

Віктор ГРИГОРЧУК

Заступник голови Яської філії СУР

фото автора

Виховна екскурсія для учнів-відмінників з Полян

Марамороська філія СУР разом із місцевою організацією СУР с. Поляни організували виховну екскурсію для учнів-відмінників школи № 4 з Полян.

Ця ініціатива була задумана як жест вдячності учням, які відзначилися високими навчальними досягненнями, старанністю та наполегливістю, та надала їм можливість взяти участь у заході, що поєднує освіту, культуру та відпочинок.

Під час екскурсії діти ознайомилися з деякими з найхарактерніших пам'яток Марамурешу. Програма включала відвідування «Săpânța Adventure Park», де учні взяли участь у розважальних заходах та заходах, спрямованих на розвиток командного духу, у Музеї марамороського села в Сігету-Мармаціей, де вони познайомилися з традиціями та культурною спадщиною регіону, а також у монастирі Бирсана – одній із найважливіших пам'яток архітектури та духовності Марамурешу.

Екскурсія подарувала учням не лише моменти радості та відпочинку, а й можливість навчатися на власному досвіді, спілкуватися та краще зрозуміти культурні й духовні цінності, що визначають ідентичність цього регіону.

Керівництво, педагогічний колектив та учні школи № 4 с. Поляни висловили подяку Союзу українців Румунії за надану підтримку та участь в організації цього заходу.

Таким чином, СУР підтверджує свою відданість підтримці освіти, заохоченню успіхів та створенню можливостей для гармонійного розвитку нового покоління. Визнання навчальних досягнень є не лише винагородою за докладені зусилля, а й сигналом довіри до молоді, що праця, відповідальність та прагнення до досконалості — це цінності, які варто плекати.

Марамуреська філія та місцева організація Поляни вітають усіх нагороджених учнів із досягнутими результатами та бажають їм подальших успіхів, а також дякують усім, хто долучився до того, щоб цей день став незабутнім.

Джерело: www.uur.ro

Культурна діяльність СУР

Свято українських традицій та звичаїв у Рускові

21 червня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, взяв участь, на запрошення голови місцевої організації Союзу українців Румунії в Рускові Пінті Марічука, у культурному заході «Традиції та звичаї в Долині Рускови», присвяченому збереженню та популяризації української культурної спадщини, національних традицій і духовних цінностей.

У своєму виступі Микола-Мирослав Петрецький наголосив, що серед понад 500 заходів, які щороку організовує Союз українців Румунії, значне місце займають ініціативи, спрямовані на підтримку української культури, мови та національної ідентичності. За його словами, Долина Рускови, а особливо село Рускова, є одним із найважливіших центрів українського культурного життя в Румунії. Водночас він згадав, що саме в Рускові понад 35 років тому вперше вийшов на сцену як учасник культурного заходу, що є свідченням тяглості та життєздатності традицій, які десятиліттями об'єднують покоління навколо спільних цінностей.

Окрему увагу голова СУР приділив людям, завдяки яким такі проекти успішно реалізуються протягом багатьох років. Він високо оцінив діяльність Пінті Марічука та членів бюро місцевої організації СУР у Рускові, які своєю працею забезпечують високий рівень організації культурних і громадських заходів.

Микола-Мирослав Петрецький також наголосив на важливому внеску Рускови та місцевої організації СУР у розвиток транскордонного співробітництва. За його словами, багаторічна діяльність організації сприяє підтримці громад в Україні та Республіці Молдова, поширенню досвіду європейської інтеграції та розвитку партнерських відносин. Присутність на святі гостей із двох сусідніх держав стала підтвердженням міцності цих зв'язків, які сприяють реалізації спільних проектів, укладенню нових угод і зміцненню європейського курсу України та Республіки Молдови.

Зворушлива передпрем'єра в Національному українському театрі імені Івана Франка

Зворушлива передпрем'єра в Національному українському театрі імені Івана Франка 12 липня Національний український театр імені Івана Франка Бухарестської філії Союзу українців Румунії представив у приміщенні Українського культурного центру передпрем'єру театру-читання «Листи кохання і війни», поставленого за однойменною епістолярною книгою Павла та Вікторії Матюш, написаною у співавторстві з французькою журналісткою Доани Буї. Книга побачила світ у 2026 році у видавництві Spandugino в перекладі Аліни-Данієли Марінеску. Режисеркою постановки стала відома актриса бухарестського театру Nottara Ралука Жугенару, яка здійснила сценічне втілення за сценарієм Михайла Гафії Трайсти. Лаконічними театральними засобами, без зайвого пафосу, вона створила надзвичайно щирі й емоційно насичену виставу, що глибоко зворушила глядачів. Головні ролі виконали актор театру Nottara Іон Гросу, який переконливо втілює образ українського письменника і військовослужбовця Павла Матюші, та Ралука Жугенару, яка проникливо зіграла Вікторію Матюшу – дружину, змушену разом із чотирма дітьми шукати прихисток у Франції. Оповідну лінію вистави вів Михайло Гафія Трайста, а музичні композиції у виконанні Марії-Ліси Іонеску надали постановці особливої ліричності та душевної теплоти. Основою вистави стали справжні листи подружжя Матюшів, написані під час повномасштабної війни в Україні. Це не лише історія двох людей, розлучених війною, а й художнє свідчення про долю мільйонів українців, які змушені щодня боротися за свободу, гідність і право жити на своїй землі. У своїх листах Павло, перебуваючи на фронті, розповідає про бойових побратимів, втрати, відповідальність перед країною та віру в майбутнє. Вікторія, яка виховує дітей далеко від дому, ділиться переживаннями, самотністю, страхом і водночас незламною надією на повернення чоловіка. Через ці щирі зізнання народжується надзвичайно сильний діалог про любов, жертвність, пам'ять і людську стійкість. Вистава виходить

далеко за межі особистої історії. Вона спонукає до роздумів про ціну свободи, про відповідальність кожної людини перед своєю Батьківщиною та про силу слова, яке навіть у найтрагічніші часи здатне підтримувати, єднати й дарувати надію. Глядачі уважно стежили за розвитком сценічної дії, а після завершення вистави щиро подякували творчому колективу тривалими оплесками. Перед-

прем'єра ще раз підтвердила, що театр залишається місцем живої пам'яті, співпереживання й духовного єднання, а справжні людські історії мають особливу силу торкатися сердець. Національний український театр імені Івана Франка щиро дякує всім, хто підтримує цей творчий проект, і запрошує шанувальників театального мистецтва на наступні покази вистави «Листи кохання і війни» – постановки, яка не залишає байдужим нікого.

Степан ТРАЙСТА
фото автора

В екскурсії

Освіта формується не лише в класі, а й завдяки досвіду, який допомагає дітям відкривати світ, вчитися разом і дивитися за межі повсякденного життя. Виходячи з цього переконання, Союз українців Румунії через місцеву організацію Вишівська Красна Марамороської філії 5 липня організував виховну екскурсію для 25 учнів із села Вишівська Красна.

Програма екскурсії передбачала відвідування двох найважливіших освітніх та туристичних об'єктів Трансильванії. Першою зупинкою став зоопарк у Тиргу-Муреші, де учні мали нагоду побачити численні види тварин та дізнатися про їхнє середовище існування, поведінку та важливість збереження біорізноманіття.

Далі маршрут пролягав до Ботанічного саду імені «Александру Борза» у Клуж-Напоці – визначного центру ботанічних досліджень та освіти в Румунії. Відвідуючи оранжереї та колекції рослин із різних куточків світу, діти відкрили для себе різноманіття рослинного світу.

Екскурсія стала також нагодою для спілкування та зміцнення стосунків між учасниками. Невимушена атмосфера, час, проведений разом, та отриманий досвід сприяли розвитку командного духу та залишили спогади, які надовго закарбуються в пам'яті дітей.

Джерело uur.ro

МИХАЙЛО ВОЛОЩУК

– у подорожі неповернення...

(12 січня 1934 – 04 червня 2026)

**Я був і сонцем, і дощем,
І глиною, і скрипкою, і цвітом.
Устиг я бути заходом і днем,
Зорею, місяцем і літом.**

(Михайло Волощук – Я був)

Вістка про кончину на 92 році земної подорожі **Михайла Волощука** охопила глибоким сумом не тільки його родину чи найближчих друзів, але й всіх його знайомих, чи зблизька, чи здалека, всіх тих, кого навчав співати українських пісень чи грати на мандоліні, кому присвятив пісню чи вірш, кому подарував картину чи добре, ласкаве, незабутнє слово, і не в останнє – всіх побратимів по перу.

Приурочено було **Михайлові Волощуку** пізнавати світ, у який увійшов, і розумом, і зором, і слухом, і словом, і ділом, і ставленням до ближнього. На це все додано було йому невтомну енергію подорожувати – в евакуацію під час другої світової війни, пізніше до місця роботи у Ватра Дорней, щотижнево до отчого порога, до маминої душі, до серця коханої, до друзів на розмову, до сходу сонця у рідній Негостині, до краси природи, до таїн віри у Бога-Вседержителя, і нарешті до зоряного простору неповернення...

На все це було потрібно і було додано йому Всевишнім талант маляра, поета, композитора, інструменталіста, актора, диригента, культурного діяча.

Народився **Михайло Волощук** 12 січня 1934 року в буковинському чудовому селі Негостина, в українській родині християнського віросповідання, у якій основні цінності виховання дитини були **любов** до ближнього, **віра** у Бога та невтомна **праця**. Такий етико-моральний трикутник став підложжям і запорукою його майбутніх багатобічних досягнень.

Після закінчення місцевої школи пройшов успішно курси трирічної Народної школи музики у м. Сереті, де виявив особливу здатність у володінні мандоліною та акордеоном.

З 1950 року **Михайло Волощук** починає друкуватися в українському часописі Новий вік, заявляючи себе молодим талановитим поетом.

Здібності маляра та актора пробудились у післявоєнні п'ятидесяті роки розмаїтої культурної діяльності в Негостині, зокрема театру та хору. Виїмково талановиті учителі Дмитро Аріч та Дмитро Куява, залучивши місцевих педкадрів та молодь села, почали ставити на сцену п'єси відомих українських класиків: І. Котляревського, М. Старицького, М. Кропивницького, Карпенка-Карого, Г. Квітки-Основ'яненка, І. Франка та ін. Якщо Д. Аріч відкрив у М. Волощука здібності актора, доручаючи йому головні ролі, то Д. Куява, розмальовуючи декорації для сцени, пробудив у молодого виконавця талант маляра.

Незабаром **Михайло Волощук** стає своєрідною особистістю рідної місцевості і не тільки. Появляється у Новому віку стаття Дмитра Аріча Наш Ганько – пестлива і в тому числі величальна форма признання багатостороннього таланту сина Негостини. Талант до віршування та до музики звертає увагу іншого негостинця, інженера Василя

Федюка, який запропонує Михайлові Волощуку роботу на фабриці виготовлення пиломатеріалів м. Ватра Дорней, а саме, наставника Агітаційної бригади – тодішня форма заохочення робочого класу до постійно вищих успіхів... Тут пише тексти, музику, агітаційні лозунги та панелі. Надзвичайний каліграфічно-мистецький його почерк спонукав технічне бюро фабрики вишколити **Михайла Волощука** на кресляра-техніка. І так сліднують вечірні курси Технічного шахтарського ліцею та чотирирічний курс техніка-кресляра, фах по якому працював у Ватра Дорней до виходу на заслужену пенсію.

В цьому часі щотижнево приходиться до рідного дому, щоб обняти і поцілувати руки рідної матері – **(Прибув до мамі син з доріг/І зупинився біля плота,/ А місяць витягнув свій ріг/ І відчинив йому ворота/Зустріч)**. Та ще приходиться, щоб насолодити душу перебуванням із друзями, наповнити очі красою різнобарвного цвіту полів чи могутністю дерев так званого Людського лісу Негостини. Це був його святий простір, по якому проходив тільки з друзями Віктором Сердинчуком, Михайлом Григорійчуком та автором даних рядків, простір до якого лінуло його внутрішнє єство протягом цілого життя, до якого додавав з тією ж самою святістю і гірський простір Буковинських Карпат.

Це все постійно і креативно відгукувалось у його поезії та малюванні. Якщо звернутись до картин Михайла Волощука, а їх сотні, то це нескінченний різновид Буковинського пейзажу. Природу він вважав Божою поезією сотвореного Ним світу. Назви збірок його поезії відносяться у певній мірі до основних атрибутів всесвіту, а українська література Румунії успадкувала вісім ужинок ліричного меседжу Михайла Волощука: **Крок у безконечність (1985); З руїн і попелу (1991); Ідилія (2006); На берегах надії (2009); Розумний папуга (2011); Світ за рідним порогом (2013); Душі моєї оберіг (2019); Сміховинки (2024)**.

За поданий ліричний доробок його винагороджено 1995 року прийняттям до Спілки письменників Румунії.

Зачарований красою природи, **Михайло Волощук** вирішив відкрити красоту людської ду

ші, шукаючи її у вірі та мові. Основою віри вважав ставлення людини до ближнього, а робив це словом і ділом. Ціллю віри вважав досягнення істини, а коли цього не отримував від ближнього, то якось боляче прошептував: Здається що тільки Ісус Христос говорив: **“Істинно вам кажу...”** Шукав істини читаючи-перечитуючи Святе писання, знав напам'ять десятки-десятки стихів, розмовляв на релігійні теми з представниками різних конфесій, з друзями чи знайомими, завжди був зацікавлений різними релігійними поглядами людини, бо любив все сотворене Всевишнім: **Питають: правда, а чи лжа,/ Що любить світ моя душа?/ Відповідаю знов та знов:/ Віддати все за світ готов... (Хочуть знати)**.

Щодо мови, то насамперед потрібно засвідчити те, що в особистому словнику **Михайла Волощука** не існувало поганих слів, а звертався він до людини, від малолітнього до повнолітнього, тільки займенником ввічливості **«Ви»**. Поважливо ставився до будь-якої мови, постійно вдосконалював румунську мову, писав нею вірші, а до рідної української мови відносився шанобливо, з певною святістю, бо материнською мовою пізнав родину, друзів, рідні звичаї та обрядодіяння, яких дотримувався таємною релігійністю до самого кінця: **За мову українську я терпів,/ За те, що рідне зерно сіяв,/ За те, що нею снів, горів,/ Писав і мучився, і мріяв./ Але не зрікся я її краси,/ Ні вчності, хоч я минуций./ Вона для мене небеса,/ Вона яса і хліб насущний. (За мову рідну)**.

Незабаром, після Грудневої революції (1989 р.) у нашій країні, **Михайло Волощук** виходить на пенсію, повертається назавжди до отчого порога і засновує дівочий вокальний гурток **Негостинські квіти**, з яким виступає успішно як в Румунії, так і в Україні, понад десять років. Репертуар черпає із української народної та авторської пісні, із місцевого пісенного скарбу, але складає музику і до своїх віршів, у більшості присвячених Тарасу Шевченку, якого обожнював ангельською щирістю, погруддя якому сторожить еспланаду негостинського Культурного Дому, де Наш Ганько прославився неймовірними акторськими виконаннями у ролях головних персонажів із вже згаданих п'єс української класики та виступами його вокального колективу.

Михайло Волощук приходив і пообіцяв приходити постійно до пам'ятника Великому Кобзарю, бо вважав, що це залишиться його вічно-обов'язкове паломницьке повернення навіть із неповернення: **Сьогодні йду смиренно я до нього,/ Щоб приклонити серце перед ним/ І стати у ногах його, святого,/ Як біля Бога світлий Херувим. (Шевченкова вічність)**

Відхід **Михайла Волощука** у засвіті залишає непоправну скорботу у душі рідних та близьких йому, але він зумів надбати незчисленну кількість гарних світлих спогадів, які освітлюватимуть постійно його унікальну постать незлим, тихим словом...

Бажаю відкрито оцінити значну роль родини Данієли та Соріна Пешля, яку **Михайло Волощук** по-батьківськи прийняв на своє обійстя, яка, у свою чергу, по-синівськи утішала його життя-буття щирим піклуванням, любов'ю і глибоким шануванням до останнього відсіку часу.

Нехай Господь прийме **Михайла Волощука** у Царство Небесне!

Нехай земля буде йому пухом і пером!

Світла і вічна йому пам'ять! Амінь!

Євсебій ФРАСИНЮК

фото автора

Клузька філія СУР відзначила 825-ту річницю народження Данила Галицького

13 червня Клузька філія Союзу українців Румунії у партнерстві зі спеціалізацією «Українська мова та література» філологічного факультету Університету ім. Бабеша-Бойої відзначила «825 років від дня народження Данила Галицького – великого князя Київського, короля Русі».

Прозвучали державні гімни Румунії та України, після чого з вітальним словом виступив голова Клузької філії СУР, доцент, д-р. філол. наук Іван Гербіл. Він подякував присутнім за участь та окреслив величну постать Данила Галицького у доповіді «Король Данило Галицький – продовжувач європейського курсу України».

Серед численних важливих відомостей про роль, яку король відіграв у розвитку відносин держави Русі із західними країнами, варто згадати, що король Данило успадкував корону від Ярополка-Петра, третього сина великого князя київського Ізяслава Ярославича та онука великого князя київського Ярослава Мудрого, був коронований у самому Римі в 1075 році Папою Римським Григорієм VII.

Марія Кагуй продовжила порушену тематику у своїй доповіді «Данило Галицький – король Русі та один із найважливіших правителів України». Ольга

Сенишин розповіла присутнім про маловідомі факти з біографії короля, а також про міфи, пов'язані з його життям і діяльністю, з огляду на беззаперечні факти щодо масштабу правління короля Данила, князівство якого в період найбільшого розквіту сягало Києва та простягалось далеко за межі того, що сьогодні ми називаємо Галичиною чи Волиню. До його складу

входила історична Болохівська земля, яка охоплювала частину сучасних Хмельницької та Вінницької областей, а також Поділля. Крім того, воно поширювалося на території сучасної Білорусі, Польщі та Закарпаття. Ольга Сенишин згадала також, що до складу цього князівства входили також землі, що нині належать Румунії, зокрема Буковина із Сучавою, а також території вздовж Чорного моря до міста Галац і навіть далше від нього.

Слідував перегляд документального фільму про життєвий шлях короля Данила, а згодом прозвучали присвячені йому поезії, відповідно у виконанні: Тетяни Тицини («Данило Галицький» Олександра Мачули), Олени Пономаренко («Король Данило» Олександра Олеса), Тетяни Захарової («Звідки в міста назва Львів» Марії Хоросницької), Ірини Шур («Данило Галицький» Степана Бабія) та Ольги Павлюк, з власних віршів «Волинь» і «Варто жити».

Джерело: www.uur.ro

Бухарестська філія: «Клуб читачів» разом із письменницею Роксоланою Жарковою

Бухарестська філія Союзу українців Румунії у співпраці з факультетом іноземних мов і літератур Бухарестського університету організувала чергову зустріч культурного проєкту «Клуб читачів» – заходу, присвяченого популяризації літератури та розвитку українсько-румунського міжкультурного діалогу.

Захід відбувся у Залі засідань факультету та зібрав студентів, викладачів, представників української громади Бухареста й шанувальників сучасної літератури.

Почесною гостею цієї зустрічі стала українська письменниця Роксолана Жаркова – одна з помітних постатей сучасної української літератури. Нині авторка перебуває в Румунії, у місті Ясси, де є стипендіаткою творчої програми, наданої Національним музеєм румунської літератури в Яссах.

Під час зустрічі Роксолана Жаркова розповіла про свій творчий шлях, ви-

дані книги та джерела натхнення, що лежать в основі її літературної діяльності. Особливу увагу письменниця приді-

лила одній із найболючіших тем сучасності – становищу українських жінок-біженок в умовах війни, розв'язаної Ро-

сійською Федерацією проти України. Через свідчення, роздуми та приклади з реального життя авторка висвітлює труднощі, з якими стикаються українські жінки, змушені покинути свої домівки, а також їхню силу, стійкість і здатність відновлювати своє життя за надзвичайно складних обставин.

Учасники заходу мали можливість поставити гості запитання та взяти участь у безпосередньому діалозі. Обговорення стосувалося як ролі літератури в часи суспільних потрясінь, так і відповідальності письменника за збереження пам'яті про драматичні історичні події.

Модераторкою зустрічі була докторка, старша викладачка Альона Біволяр, яка координувала діалог між письменницею та аудиторією і наголосила на важливості подібних заходів для зміцнення культурних та академічних зв'язків між Румунією та Україною.

Медовий фестиваль «Українська бджола в Добруджі»

У святковій атмосфері, серед природи, 14 червня у Полянці Валя-Морілор, що в селі Теліца повіту Тульча, відбувся Фестиваль меду – «Українська бджола в Добруджі», захід, організований Місцевою організацією СУР у Теліці.

Захід зібрав членів української громади повіту, представників місцевої влади та численних учасників, які разом відсвяткували традиційні цінності, культурну спадщину та дух спільноти, що визначають багатокультурну Добруджу.

Художню програму представили вокальні колективи «Пахнуца Липа» (Теліца), «Задунайська Січ» (Тульча), «Лілія» (Финтина-Маре), «Веселка» (Караорман), засновницький вокальний колектив «Задунайська Січ» (Тульча), «Зорочка» (Чукурова), «Ясна зоря» (Мурігйол) та «Чорне море» (Сфинту-Георге), які представили публіці традиційні пісні та український народний костюм.

Успіх цього заходу став можливим завдяки активній участі членів місцевої організації с. Теліца під керівництвом Івана Нікіти, голови організації, а також завдяки фінансовій підтримці Союзу українців Румунії. Крім того, організатори отримали підтримку місцевої влади завдяки участі мера громади Фрекецей Маріана Наймана, та заступника мера громади Дана Ілуте, які взяли участь у заході та вручили учасникам дипломи за їхній внесок у просування та збереження традицій.

На заході були присутні Лучіка Герман, голова Тульчанської філії СУР, разом із представниками місцевих організацій СУР у Тульчанському повіті, а саме: Євгенія Мігалаке – Тульчанська місцева організація, Іоана Тудор – організація с. Чукурова, Джорджета Нягу – організація с. Финтина-Маре, Іван Нікіта – організація с. Теліца, Йордана Іванов – організація с. Мурігйол, Августіна Іоніце – організація с. Сфинту-Георге, Іван Максим – організація с. Летя, що ще раз підтвердило єдність та плідну співпрацю між структурами організації та місцевими громадами.

Джерело: www.uur.ro

«День української вишиванки»

«День української вишиванки» у Тімішорі

«День української вишиванки» відсвяткували в місті на березі Беги тематичною виставкою, реалізованою журналісткою Міхаєлою Бумбук, головою місцевої організації СУР. У події взяли участь члени Тіміської філії СУР, прихильники та українські біженці, які тимчасово оселилися в місті.

Як кураторка виставки, Міхаєла Бумбук представила учасникам історію української сорочки, значення традиційних вишитих мотивів та важливість збереження цієї традиції, яка сьогодні стала справжнім елементом ідентичності та трендом серед етнічної спільноти українців у Румунії. Також виставка містила ілюстрації української сорочки, зроблені під час різних заходів, організованих Тіміською філією СУР.

«Українська сорочка, відома під назвою «вишиванка», є одним із найважливіших елементів української культурної спадщини. Ще з давніх часів вишиті на сорочках візерунки виконували захисну функцію та передавали інформацію про регіон походження українців, їхній соціальний статус або сімейні традиції. Геометричні, квіткові або нат-

хнені природою візерунки символізують життя, віру, добробут, захист та зв'язок людини зі своїми коренями. Наразі сорочка вважається справжнім символом української національної ідентичності, її носять як на традиційних та релігійних заходах, так і в повсякденному житті, зокрема молоде покоління, яке поєднує традиції з сучасними елементами», – зазначила журналістка Міхаєла Бумбук.

Маленьких відвідувачів запросили намалювати українську сорочку, а прихильники СУР не встояли перед спокусою одягнути стилізовані елементи, характерні для українського вбрання, та увічнити цей момент.

«Історія української вишиванки» у Констанці

Представництво СУР у Констанці спільно з «Єзуїтською службою допомоги біженцям» (JRS) Румунія – Регіональним центром інтеграції в Констанці – організувало публічний захід, присвячений святкуванню Дня української вишиванки. Захід, що відбувся у приміщенні JRS у Констанці, зібрав десятки членів сімей місцевої спільноти етнічних українців та біженців з України.

Доріна Попеску, секретар Представництва СУР у Констанці, висвітлила особливості традиційної української вишиванки, різноманітність декоративних елементів та глибоке значення народного вбрання як символу культурної ідентичності та приналежності.

Спеціальний гість цього заходу, Станіслав Пецолд (український біженець, який спеціалізується на історії українського народного костюма, викладач біології),

коротко представив історію української сорочки, підкресливши важливі аспекти традиційного вбрання в різних регіонах України.

У рамках заходу. Представництво в Констанці організувало також тематичну виставку «Історія української вишиванки», яка збила фотографії, присвячені українському народному вбранню. Виставка надала учасникам можливість відкрити красу та різноманітність української вишиванки.

Програма також включала відкритий урок, проведений Ольгою Діакону, уродженкою України, яка оселилася в Констанці та працює викладачем румунської мови та літератури в JRS-Констанца. Обговорення ролі вишиванки в соціальному та культурному житті українців продовжилось в неформальній обстановці за чаєм та смаколиками, що дало учасникам можливість відкритого діалогу та створило атмосферу єднання.

На завершення заходу представники СУР-Констанца та JRS Констанца підписали символічну Декларацію про партнерство, покликану зміцнити співпрацю між цими двома установами та сприяти організації майбутніх спільних культурних і соціальних проєктів. Цей символічний документ підписали Доріна Попеску, секретарка представництва СУР у Констанці, та Олександра Сімон, відповідальна за соціально-культурну діяльність та інтеграцію в JRS Румунія – Регіональному центрі підвищення кваліфікації Констанца.

Міжнародний день української вишиванки у Галаці

Галацька філія Союзу українців Румунії організувала захід, присвячений Дню української вишиванки, захід, покликаний популяризувати та увічнити автентичні українські традиції, підкреслюючи, що традиційна сорочка є одним із найпотужніших символів української національної ідентичності.

Центральним моментом заходу стало представлення відеоролика Ольги Чернієнко під назвою «Генетичний код, вишитий нитками», присвяченого значенню Дня вишиванки та символіці декоративних мотивів, кольорів і технік вишивки, характерних для традиційної української сорочки. Матеріал включав автентичні зразки сорочок з різних регіонів України, підкреслюючи орнаментальні та колірні особливості, характерні для кожної етнографічної зони. Водночас

були представлені сучасні інтерпретації вишиванки, що демонструють, як традиційний одяг продовжує надихати сучасний дизайн та великі міжнародні будинки моди.

Учасники також мали нагоду помилуватися виставкою малюнків, реалізованих дітьми Ганною Селезньовою, Вірою Куницькою, Аксютою Оздобішиною, Міланою Лобановою, Ксенією Чобану, Аріною Когут та Маргаритою Булгару, об'єднаних під темою «Українська сорочка – наш скарб». Роботи вразили своєю креативністю та чутливістю, відобразивши красу традиційного українського вбрання та зв'язок дітей з ідентичними цінностями спільноти.

Сату-Маре, День української вишиванки у Музеї мистецтв

Сату-Марська філія Союзу українців Румунії організувала у Музеї мистецтв міста Сату-Маре захід, присвячений Дню української вишиванки. Захід зібрав понад 100 учасників, серед яких були представники української громади Румунії та України, місцеві та регіональні посадовці, представники культурних інституцій, а також гості з різних населених пунктів повіту та Закарпатської області.

Захід розпочався з урочистої церемонії відкриття, під час якої організатори підкреслили значення традиційної української вишиванки, яка вважається символом національної ідентичності, спадкоємності традицій та культурної стійкості українського народу. У своїх промовах гості передавали побажання дружби, миру, співпраці та єдності, підкресливши важливість збереження культурної спадщини та зміцнення відносин між румунською та українською громадами.

На знак вдячності за співпрацю та дружбу між громадами Сату-Марська філія подарувала почес-

ним гостям традиційні українські сорочки – символічний жест, що виразив взаємну повагу та бажання зберегти спільні культурні цінності.

Художню програму підготував колектив учнів школи «Геллерт Шандор» із Мікули та школи із Халмева під керівництвом вчительки музики Оани Смедкаш, а також колективом ансамблю «Едельвейс» Ужгородської академії культури та мистецтв під керівництвом Анастасії Вишневської. Виконуючи традиційні українські пісні та здійснюючи представлення характерних народних костюмів, артисти зробили свій внесок у просування культурної спадщини України та зміцнення міжкультурного діалогу.

Учасники мали нагоду помилуватися виставкою традиційних українських сорочок та автентичних народних прикрас, реалізованих і представлених народними майстрами із Закарпатської області.

Джерело uur.ro

РОФІНА - ЦЕ СВІТЛО, ЯКЕ МИ НЕСЕМО КРІЗЬ УСЕ ЖИТТЯ

РОЗМОВА З ЛЮДМИЛОЮ УШОМИРСЬКОЮ

У долі кожної людини є місце, до яких вона повертається серцем знову і знову. Для Людмили Ушомирської таким місцем назавжди залишиться рідна Херсонщина – земля її дитинства, юності, першого кохання і створення великої родини. Її життєва історія – це розповідь про працю і любов, про випробування та втрати, про силу сімейних цінностей, які допомагають вистояти навіть у найскладніші часи. У цій щирій розмові пані Людмила згадує своє дитинство в селі Нові Олешки, знайомство з чоловіком Володимиром, сорок п'ять років подружнього життя, вимушений виїзд із рідного Херсона через війну та нову сторінку життя в Румунії, де мистецтво й театр допомогли віднайти надію, друзів і віру в майбутнє. Це розповідь про родину, яка зуміла зберегти любов, гідність і світло своєї душі попри всі випробування долі.

Михайло Гафія Трайста: – Розкажіть про своє дитинство та рідне село.

Людмила Ушомирська: – Моє дитинство минуло на благодатній Херсонщині, серед заповідних степів і безкраїх просторів. Я народилася і виросла в невеличкому селі Нові Олешки – мальовничому куточку України, де земля щедро дарує людям свої плоди, а небо здається безмежним. І сьогодні, заплушивши очі, я бачу золоті пшеничні поля, високі соняхи, смарагдові кукурудзяні лани та безкраї баштани, всіяні солодкими херсонськими кавунами. Саме тут почалася історія мого життя.

М.Г.Т.: – Якою була Ваша родина?

Л.У.: – Наша родина була великою – семеро членів сім'ї. Я була четвертою дитиною. Кожен мав свої обов'язки, адже в селі праця була невід'ємною частиною життя. Бабуся доглядала велике господарство: свиней, корову, гусей, качок, курей, город і фруктовий сад. Батьки працювали в колгоспі: тато був шофером, а мама – у польовій бригаді. Їхня працьовитість і відповідальність стали для нас справжнім прикладом.

М.Г.Т.: – Чим Вам найбільше запам'яталися дитячі роки?

Л.У.: – Моє дитинство було щасливим і безтурботним. Воно пахло свіжоскошеним сіном, достиглими яблуками та теплим домашнім хлібом. Ми раділи простим речам, дружили із сусідами, допомагали батькам і вірили, що попереду на нас чекає лише добре. Шкільні роки промайнули дуже швидко. Я старанно навчалася і закінчила школу з гарними оцінками. Переді мною відкривалися нові горизонти, з'являлися мрії та плани на майбутнє.

М.Г.Т.: – Які випробування Вам довелося пережити в юності?

Л.У.: – Коли мені було сімнадцять років, раптово помер мій батько. Йому було лише сорок дев'ять років. Це стало великим горем для всієї нашої родини. На той час старші сестри вже мали власні сім'ї, а брат служив в армії далеко від дому. Я залишилася поруч із мамою і намагалася підтримувати її в цей важкий період. Через деякий час ми з мамою вирішили переїхати ближче до рідних. Так доля привела нас до Херсона. Це місто стало початком нового етапу в моєму житті. Тут з'явилися нові знайомства, нові можливості та нові мрії.

М.Г.Т.: – Як склалося Ваше життя після переїзду?

Л.У.: – Саме в Херсоні я зустріла людину, яка згодом стала моїм чоловіком. Тут почалася нова сторін-

ка мого життя, пов'язана зі створенням власної родини та новими життєвими дорогами.

М.Г.Т.: – Що для Вас сьогодні означає рідне село Нові Олешки?

Л.У.: – Озираючись назад, я розумію, що кожен прожитий день, кожна стежка мого дитинства, кожна радість і кожне випробування стали частиною великої дороги, яка привела мене туди, де я є сьогодні. А спогади про рідне село Нові Олешки назавжди залишаться в моєму серці як символ тепла, родинного затишку та щирої любові до рідної землі.

М.Г.Т.: – Пані Людмילו, розкажіть де народився і яким був Ваш чоловік Володимир?

Л.У.: – У кожної людини є своя історія – неповторна, сповнена подій, випробувань і щасливих моментів. Історія Володимира почалася в мальовничому південному місті Херсоні, де він народився і виріс єдиною дитиною в родині. З дитинства хлопець вирізнявся жвавим характером, допитливістю та загостреним почуттям справедливості. У школі навчався непогано, хоча зразковим учнем його назвати було важко. Володимир умів відстоювати свою думку, іноді сперечався з учителями, коли вважав, що правда на його боці. Бувало, що й уроки прогулював, а разом із друзями тікав до величного Дніпра, щоб скупатися й насолодитися безтурботними літніми днями. Протягом двох років Володимир відвідував школу

юнгів, мріючи про морські подорожі та далекі горизонти. Однак доля розпорядилася інакше – вступити до морехідного училища не вдалося. Та це не зламало юнака. Після закінчення десятого класу він розпочав трудовий шлях на заводі, де швидко зарекомендував себе як відповідальний і працьовитий працівник. Паралельно Володимир навчався на курсах телеграфістів, опановуючи нову спеціальність, а також активно займався спортом. Саме знання телеграфної справи визначило його подальшу долю: під час строкової служби він потрапив до Чорноморського флоту в Севастополі.

М.Г.Т.: – Відомо, що служба провела його далеко від Батьківщини. Що розповідав Вам Володимир про цей період свого життя?

Л.У.: – Служба відкрила перед молодим моряком нові горизонти. Незабаром його було направлено для виконання інтернаціонального обов'язку до Гвінеї. Для хлопця, який виріс на берегах Дніпра та Чорного моря, це була справжня подорож в інший світ. Незвична природа, яскраві барви тропіків, побут і традиції місцевих жителів справили на нього незабутнє враження. Майже два роки він проходив службу далеко від рідного дому, набуваючи життєвого досвіду та загартовуючи характер. Після завершення служби Володимир повернувся до рідного міста й знову став до роботи на заводі. Він активно брав участь у громадському житті колективу, організовував заходи та підтримував різноманітні ініціативи. Саме громадська діяльність і подарувала нам знайомство. Серед активістів заводу була і я. Спільні інтереси, цінності та небайдужість до людей поступово зблизили нас. Майже рік ми зустрічалися, пізнаючи одне одного, а потім вирішили поєднати свої долі. Сьогодні ми з гордістю відзначаємо 45 років спільного життя. Це прекрасний ювілей, який є свідченням відданості, щирих почуттів і справжнього сімейного щастя. Життя Володимира – це історія людини, яка не боялася труднощів, завжди йшла вперед, залиша-

лася вірною своїм принципам і змогла зберегти головне багатство – любов, родину та добру пам'ять про прожиті роки.

М.Г.Т.: – Яким було ваше сімейне життя до війни?

Л.У.: – Наша сім'я народилася у серпні 1980 року – між сонцем, теплим вітром і водами Дніпра. Саме тоді почалася наша велика сімейна історія. Через рік у нас з'явилася перша донечка, а ще через три роки – друга. Дім наповнився дитячим сміхом, турботами, мріями та щастям. У нашому житті завжди було багато творчості. Доля дарувала зустрічі

з талановитими людьми, які згодом ставали близькими друзями. Ми любили мистецтво, театр, концерти, свята – усе культурне життя рідного Херсона було для нас особливим світом, без якого ми не уявляли себе.

Наші діти росли активними й натхненними. Вони займалися танцями, брали участь у конкурсах, здобували нагороди й дарували нам гордість. А час летів невпинно: робота, навчання, університети, весілля дітей – і ось, майже у п'ятдесят років, ми стали бабусяю й дідусем. Онуки росли такими ж творчими. Один за одним вони почали відвідувати народний

Записав Михайло ТРАЙСТА

Фото автора

(Закінчення на 13 стор.)

Хроніка діяльності СУРУ

(Продовження із 4 стор.)

У свою чергу Ірина Люба Горват, голова Сату-Марської філії СУР, наголосила на важливості цих проєктів для підтримки дітей та зміцнення відносин між членами громади. Вона підкреслила, що інвестиції в освіту, діалог та розвиток нового покоління є одним із постійних напрямків діяльності Союзу.

«ДНІ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ» У КОНСТАНЦІ

26 червня представництво СУР в Констанці організувало публічний захід «Дні відкритих дверей», який відбувся у осідку організації за участю членів місцевої української громади, українських біженців, які оселилися в Добруджі, та численних представників національних меншин повіту Констанца.

Захід був присвячений відзначенню Дня прапора Румунії та Дня Конституції України і став нагодою для діалогу про роль національних символів у збереженні ідентичності, про відповідальність інституцій за захист прав меншин та про демократичні цінності, які зближують Румунію та Україну.

Учасники підкреслили, що в Добруджі, яку по праву називають «домом національних меншин», три кольори прапора Румунії об'єднують прапором усі національні меншини регіону, забезпечуючи їм захист, життя в гармонії та повазі, а також впевненість у майбутньому. Обговорення ролі конституцій у створенні національного клімату, заснованого на гармо-

нійшому співіснуванні етнічних меншин, продемонструвало прийняття, у країнах-членах ЄС, таких як Румунія, сучасних європейських конституційних норм і положень, що гарантують існування прав і свобод, вигідних для меншин, а також про зобов'язання деяких країн-кандидатів, таких як Україна, докласти всіх необхідних зусиль, щоб приєднатися до європейської сім'ї.

На заході були присутні представники етнічних спільнот та місцеві партнери з групи національних меншин (Група національних меншин Констанці), які постійно підтримують діяльність представництва СУР у Констанці. Серед них були Антон Траян Антоніадіс, голова Грецької громади «Елпіс» у Констанці, Сорін-Лучіан Іонеску, голова Єврейської громади Констанці, Харун Осман, голова Молодіжної комісії Демократичного союзу турків Румунії, Аннемарі Марина-Чернак, голова Констанцької філії Німецького демократичного форуму в Румунії. На запрошення представництва у Констанці з великим ентузіазмом відгукнувся також Даніель Ніцу, пастор Адвентистської громади Констанці – громади, яка невтомно бере на себе роль у наданні духовної та матеріальної підтримки українським біженцям.

Особливим моментом зустрічі став символічний жест Тетяни Рябішевої, уродженки Києва, оселилася в Констанці, що подарувала штаб-квартирі Представництва СУР «уявний міст із білих квітів» – символ зв'язку між Румунією та Україною, побудованого на солідарності, надії та спільних цінностях.

На знак вдячності за підтримку, надану українській громаді, та за внесок у формування атмосфери співпраці між національними меншинами в Добруджі гостям були вручені дипломи за видатні досягнення від Констанцького представництва СУР. Водночас вони вперше поставили свої підписи в Книзі пошани представництва, яку було урочисто відкрито з цієї нагоди.

Джерело: www.uur.ro

Мандрівка реметянських учнів

Освіта – це не лише години, проведені в класі. Це досвід, який пробуджує цікавість, розвиває командний дух і допомагає дітям відкривати для себе навколишній світ. Виходячи з цього переконання, Марамороська філія СУР 8 липня організувала одноденну екскурсію для учнів, які вивчають рідну українську мову в школі села Ремети.

У заході взяли участь 20 учнів та супроводжуючі вчителі, які мали змогу насолодитися програмою, що гармонійно поєднувала освіту, культуру, природу та відпочинок.

Першою зупинкою став Зоопарк у Бая-Маре, де учні мали нагоду спостерігати за численними видами тварин та дізнатися про дику фауну, біорізноманіття та важливість охорони навколишнього середовища. Цей візит став практичним навчальним досвідом, доповненим заходами, що сприяли співпраці, спілкуванню та формуванню командного духу.

Програма продовжилася у Ботанічному саду міста Бая-Маре, де учасники мали змогу помилуватися знаменитою колекцією кактусів «Віда Геза» — однією з найцінніших колекцій такого типу в Румунії. Безпосередній контакт із різноманітним рослинного світу дав учням нове уявлення про важливість збереження природної спадщини.

Екскурсія також включала відвідування парку «Квітковий пагорб», де діти насолоджувалися розважальними заходами на свіжому повітрі, а також до Православного єпископального собору «Свята Трійця» у Бая-Маре, де вони відкрили для себе духовну, культурну та архітектурну цінність одного з найвизначніших культових споруд регіону.

Наприкінці дня учні провели час разом у торговому центрі в Бая-Маре в організованій обстановці, присвяченій відпочинку та спілкуванню, завершивши таким чином досвід, який природним чином поєднав навчання з радістю від спільного проведення часу.

Джерело: www.uur.ro

ДО ВІДОМА ЧЛЕНІВ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ!

Повідомляємо, що Союз українців Румунії проводить комплексну перевірку та оновлення даних про своїх членів з метою забезпечення точного і прозорого обліку, який відповідає статутним вимогам та фактичному складу активного членства.

У зв'язку з цим закликаємо всіх членів Союзу взяти активну участь у процесі уточнення та актуалізації адміністративних даних шляхом підтвердження та, за потреби, доповнення інформації щодо свого членського статусу.

Цей процес має важливе значення для належного функціонування Союзу українців Румунії та забезпечення можливості кожному членові повною мірою користуватися правами, можливостями й перевагами, які надає наша організація.

Просимо вас підтримати цю ініціативу та долучитися до процесу оновлення даних.

Делегація з Чернівецької області відвідала Сучавську філію СУР

25 червня Сучавська філія Союзу українців Румунії прийняла візит делегації у складі 20 осіб із Чернівців, на чолі з Сергієм Гакманом, заступником директора Чернівецького регіонального центру безперервної освіти – установи-ініціатора проекту «Зміцнення транскордонної стійкості до дезінформації шляхом створення мережі обміну експертами та освітнього партнерства».

Гостей зустріли Делія Мартіняк, голова Сучавської філії СУР Ілля Саучук, які представили їм основні напрямки діяльності та пріоритети організації. Під час зустрічі було наголошено на постійній зацікавленості Союзу у підтримці освіти рідною українською мовою, просуванні та збереженні української культурної спадщини, а також у підтримці релігійних конфесій.

Діалог також був присвячений питанням транскордонного співробітництва, при цьому члени делегації виявили особливий інтерес до співпраці, яку Сучавська філія налагодила з державними органами та навчальними закладами. Було представлено численні партнерські відносини, що існують між меріями Сучавського повіту та громадами Чернівецької області, а також спільні освітні проекти,

що реалізуються навчальними закладами Румунії та України, які сприяють зміцненню відносин між цими двома громадами.

Візит делегації до Сучави також включав участь у круглому столі, присвяченому боротьбі з дезінформацією та інформаційною маніпуляцією, організованому в Сучаванському Університеті імені «Штефана Великого» — заході, що проводився в рамках того самого транскордонного проекту.

Джерело: www.uur.ro

Делегацію з Бояну (Україна) прийняла Ботошанська філія СУР

Ботошанська філія Союзу українців Румунії прийняла у своєму приміщенні в Рогожештах делегацію з села Бояни (Україна) на чолі з директором Боянського будинку культури Сергієм Поклітаром.

Делегація складалася з 12 осіб, координаторів та членів Асоціації розвитку румунської культури та традицій «Бояни Буковини» та Асоціації «Міюріца». Головною метою візиту було зміцнення культурних та освітніх відносин між громадами Румунії та України шляхом налагодження партнерських відносин, заснованих на діалозі, співпраці та просуванні спільних цінностей.

У рамках зустрічі було підписано протоколи про співпрацю, покликані на розвиток спільних проектів, присвячених культурним обмінам, виховним та мистецьким заходам, а також співпраці між навчальними закладами та місцевими органами влади.

Голова Ботошанської філії СУР Віктор Семчук відкрив захід презентацією, присвяченою історії села Рогожешти, українській громаді в Ботошанському повіті та діяльності Союзу українців Румунії в цьому регіоні. Водночас він наголосив на важливості міжнародних партнерств для інтелектуального, емоційного та соціального розвитку молоді та місцевих громад.

Як господар та партнер СУР, священник Іоан Рус, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Рогожештах, виголосив вітальне слово та відправив службу благословення заходу, підкресливши важливість співпраці та солідарності між громадами.

Шкільний інспектор з питань української меншини – ПШІ Ботошани Клаудія Грінчук, яка сприяла організації цієї інституційної зустрічі, розповіла про роль партнерств у освіті молоді, збереженні культурної спадщини та просуванні міжкультурного діалогу й єдності в культурному різноманітті.

Від імені делегації з України Сергій Поклітар представив діяльність обох організацій та висловив радість від співпраці з Союзом українців Румунії – Ботошанською філією, високо оцінивши відкритість та залученість місцевої громади до розвитку транскордонних культурних відносин.

Після підписання протоколів про співпрацю учні та молоді учасники провели мистецькі виступи, присвячені традиціям та культурній спадщині Румунії та України. Програма включала поетичні читання, традиційні танці, представлення народних костюмів та інтерактивні заходи, що сприяли зміцненню дружніх відносин та здійсненню справжнього обміну досвідом між учасниками.

Джерело: www.uur.ro

Тіміська філія: Чемпіонат з міні-футболу

4 липня Тіміська філія СУР організувала чемпіонат з міні-футболу – змагання, що відбулися на футбольному полі в громаді Віктор Влад Деламаріна, з метою просування спорту, принципів чесної гри та зміцнення відносин між членами української громади.

Від імені Тіміської філії у заході взяли участь Василь Дрозд, перший заступник голови, Василь Шандор, заступник голови, Ліліана Цимбота, керівник офісу, та Наомі Кіфа, секретар.

У змаганнях взяли участь чотири команди: ВХП Педурень, Штюка (сеньйори), Штюка (юніори) та Дарова. Матчі судили двоє арбітрів, які забезпечили проведення змагань у найкращих умовах.

За підсумками змагань остаточний рейтинг виглядав наступним:

- I місце – Штюка (сеньйори)
- II місце – Дарова
- III місце – Штюка (юніори)

Звання найкращого бомбардира турніру здобув Нікушор Бучута, гравець команди з Штюки (юніори). Нагороду наймолодшого гравця отримав Іван Бежера, представник команди з Дарови, а відзнаку найдосвідченішого гравця – Сільвіу Васіліу з команди ВХП Педурені.

Були вручені дипломи суддям та тренерам: Георге Куту, тренеру команди ВХП Педурень, Адріану Турчину, тренеру команди з Штюки (юніори), Міші Бежері, тренеру команди з Дарови, та Василю Дзіцаку, тренеру команди з Штюки (сеньйори). Водночас команда-господар ВХП Педурень отримала Кубок честі на знак вдячності за участь в організації змагань та за спортивний дух, продемонстрований протягом турніру.

Джерело: www.uur.ro

Свято української православної церкви, присвячене Святим Апостолам Петру та Павлу, у Сучаві

29 червня українська громада міста Сучава відзначила престольне свято української православної церкви, присвячене святим апостолам Петру та Павлу, — одну з найважливіших духовних подій року для всіх православних вірян.

Цей захід є частиною релігійного проєкту «Українська православна духовність у місті Сучава», започаткованого у 2021 році головою місцевої організації СУР у Сучаві Лучією Міжок у співпраці з головою Сучавської філії СУР Ілєю Саучуком. Проєкт має на меті просування культурних та духовних цінностей української етнічної громади Сучавського повіту, а також зміцнення відносин між українськими громадами в повіті.

На службі були присутні численні віряни української та румунської національностей з парафії, а також віряни з інших населених пунктів повіту, де

проживають українці. Також були присутні члени та представники Союзу українців Румунії: Лучія Міжок, голова організації м. Сучави, Делія Мартіняк, заступник голови міської організації, Аліна Мазуряк, голова організації у Шербівцях, та Надія Бойчук, голова

організації у Молдові Суліці та членка Повітового комітету СУР.

Також у заході взяли участь Сільвія-Коріна Нуцу, директор Національного коледжу імені Міхая Емінеску у Сучаві, разом з Анамарією Попеску, заступницею директора цього навчального закладу. Їхня присутність підкреслила плідну співпрацю між українською громадою та навчальним закладом — єдиним у місті Сучава, де проводяться заняття з рідної української мови.

Святу Літургію відслужив двомовний собор священників із кількох парафій повіту українською та румунською мовами. До складу собору увійшли парафіяльний священник Даніель Левчук, співслужитель Павло Бурціле, священник Іван Марішка (Цібені), священник Костянтин Байлеу (Гура-Солчі), о. Христофор Мокану, ігумен монастиря Пояна Долгаска, о. Флорін Мелінте (парафія Міховені), о. Богдан Вейдяну (парафія «Святого Симеона» в Сучаві) та о. Ніколае Морошан із собору Різдва Пресвятої Богородиці в Гура-Гуморулуй.

Джерело uur.ro

Престольне свято Української греко-католицької церкви у Вишівській Долині

Представники Марамороської філії Союзу українців Румунії взяли участь у престольному святі Української греко-католицької церкви у Вишівській Долині, яке відбулося 11 червня з нагоди свята «Пресвятої Євхаристії». Їхня присутність ще раз підтвердила постійну підтримку Союзу духовного життя громади та повагу до всіх релігійних традицій українських громад у Румунії.

Були присутні Іван Рекало, заступник голови СУР, Мирослав-Микола Петрецький, голова Марамороської філії, Пінтя Марічук, голова місцевої організації

в Рускові, та Сергій Стуляник, голова місцевої організації в Полянах.

Релігійний захід відбувся в Українській греко-католицькій церкві в Вишівській Долині, повіту Марамуреш, і зібрав численних вірян з села та околиць у момент глибокого духовного значення для громади.

Служба пройшла у атмосфері молитви, роздумів та спілкування, підкресливши важливість збереження релігійних традицій та української культурної ідентичності на місцевому рівні. Панувала атмосфера урочистості, єдності та взаємної поваги.

РОФІНА - ЦЕ СВІТЛО. ЯКЕ МИ НЕСЕМО КРІЗЬ УСЕ ЖИТТЯ

(Продовження із 10 стор.)

колектив танцю «Едельвейс». Для нас було справжнім щастям бачити, як наші четверо онуків виступають на сцені, як колектив здобуває нагороди, а глядачі аплодують стоячи. Здавалося, жодне міське свято не проходило без їхньої участі.

Особливо теплими були наші сімейні літа. Ми всією родиною їздили на дачу на Дніпрі, де пахло квітами, фруктами й спокоєм. А ще були подорожі до Чорного моря — океан сміху, сонця, дитячих голосів і безтурботних вечорів.

М.Г.Т.: — А як війна змінила ваше життя?

Л.У.: — Так тривало до 24 лютого 2022 року. Того дня наше життя змінилося назавжди. Невдовзі ворог окупував Херсон. Ми вірили, що це ненадовго, трималися за надію, чекали. І коли 11 листопада українські Збройні сили звільнили наше місто, сльози радості були щирими й безмежними. Та війна не відступила. Обстріли з іншого берега Дніпра змусили нас залишити рідний дім. Уся наша велика сім'я евакуювалася автобусом і 1 грудня несподівано для себе опинилася в Бухаресті.

Ми назавжди збережемо вдячність румунському народові за тепло, підтримку та людяність, з якою нас зустріли. Для українських біженців тут було організовано справжню допомогу — щиро й небайдужу.

М.Г.Т.: — Чи вдалося вам знайти в Румунії те, чого найбільше бракувало після вимушеного переїзду?

Л.У.: — Саме в Румунії доля подарувала мені ще кілька важливих зустрічей. На курсах румунської

мови я познайомилася з жінкою на ім'я Людмила, яка запросила мене до театру «Фаворит». Ми з чоловіком дуже сумували за нашим херсонським театром, адже були його постійними глядачами, тому вирішили піти разом. Тоді театр репетирував виставу «Курам на сміх». Саме там ми познайомилися з мо-

лодою талановитою режисеркою та актрисою Кристиною Джаламагою. Відтоді ми не лише стали друзями, а й здружили наші великі родини. Театр ніби зачарував нас із першої зустрічі. Ми влилися в колектив, знайшли однодумців і знову відчули себе живими. Шкодуємо лише про одне — що доля не звела нас із цими чудовими людьми раніше.

Наш перший виступ у складі театру відбувся завдяки запрошенню пана Михайла Трайсти, керівника філії Союзу українців Румунії в Бухаресті, в одному з відомих театрів столиці. Ми безмежно вдячні йому за підтримку, за можливість репетирувати, виступати та продовжувати творити. Сьогодні театр став частиною нашого нового життя. На сцену виходять уже й наші молодші онуки — Марічка і Тимурчик. Їм також дуже подобається дарувати глядачам позитивні емоції. Ми виступаємо, подорожуємо містами Румунії, даруємо людям радість і самі вчимося знову радіти життю.

М.Г.Т.: — Про що ви найбільше мрієте сьогодні?

Л.У.: — І хоча доля розкидала нас далеко від рідного дому, у серці кожного з нас живе одна велика мрія — повернутися до мирного українського Херсона. Бо родина — це не лише спільний дім. Це сила, яка допомагає вистояти навіть у найтемніші часи. Це любов, яка не згасає. І це світло, яке ми несемо крізь усе життя.

М.Г.Т.: — Щиро дякую Вам, пані Людмילו, за цю відверту й теплу розмову. У Ваших спогадах живають не лише сторінки особистої долі, а й історія цілого покоління людей, які вміли працювати, любити, берегти родину та залишатися гідними навіть у найважчі часи. Бажаю Вам, Вашому чоловікові Володимиру, дітям та онукам міцного здоров'я, родинного затишку, душевного тепла, творчого натхнення і здійснення найзаповітнішої мрії — повернення до мирного й вільного Херсона. Нехай у Вашому домі завжди панують любов, злагода і надія, а кожен новий день приносить добрі новини, радість і впевненість у завтрашньому дні.

ТРИЛОГІЯ ЖІНОЧОГО ОБРАЗУ, ДОЛІ І ЖИТТЯ ...

(присвячується українським жінкам-біженкам з Тімішоари)

Жіночий образ Ірини Багалової

— Ось вже п'ятий рік поспіль я, Ірина Багалова і мої доньки Мілена та Амелія сподівалися, що на наступні весняні свята ми обов'язково повернемося додому. Ми мріяли про те, як зустрінемося зі своїми рідними, близькими та друзями, як усі разом святкуватимемо Великдень у себе вдома, в Одесі, у місті на березі Чорного моря, відомого усьому світу як «Одеська перлина» та «Південна Пальміра» України. Але все вийшло зовсім не так, як ми мріяли. На жаль, мир та спокій на нашій українській землі так і не настав, а Південь України атакувався російськими окупантами в сотні разів більше, ніж раніше, зокрема напередодні святкування Великодня.

Після святкувань Великодня мешканці міста Тімішоара поверталися до звичайного життя, повсякденних турбот та роботи. Не виключенням були і ми. Мої доньки пішли до гімназії і коледжу, а я продовжувала свою логопедичну діяльність та планувала займатись реалізацією усіх своїх творчих задумів, планів та проєктів і, тим самим, трохи відволікатися від жаклих подій в Одесі та тяжких думок про дім, рідних і про все, що залишалось в улюбленому місті.

Для мене, як креативної особистості, було дуже важливим відчувати незвичайні емоції та почуття від нових людей, образів, звуків, отримувати естетичну насолоду від будь-яких проявів краси, наповнюючи позитивом своє життя і життя своїх близьких. Все це я знайшла у чудовому місті Тімішоара, яке знаходиться на заході Румунії, у Банаті, на березі річки Бега, що пов'язує місто з Дунаєм. За красою Тімішоара нагадує маленький Відень і приваблює мене усім: кліматом і ландшафтом, річками і фонтанами, красою архітектурних ансамблів та різноманітністю їх стилів — від Бароко до Модерну (Art nouveau) та Сецесіону, вишуканістю та витонченістю кастьолів і храмів, різноколосьовістю фасадів історичних будівель, парків і скверів, квіткових оранжерей і клумб, а також безліччю звуків - від раннього пташиного співу, храмового дзвону, музичних та органних звуків і пісень, які завжди лунають на Кафедральній площі та площі Перемоги і Свободи.

Друге, чим мене підкорила Тімішоара — це тим, що вона була визначена Культурною столицею Європи. Для мене це було щось неймовірне і несподіване. Саме тому, що мені, людині, яка росла і виховувалася у сім'ї професійного музиканта, де моя мама, Лариса Нечаєва, стала першим моїм викладачем по класу фортепіано і прищепила мені любов до музики на все життя, пощастило опинитися в центрі такої важливої культурної події. Мене цікавило все: історія виникнення самої події, етапи її організації, унікальність традиції, логічна послідовність та взаємодоповнення культурних і музичних заходів, що створювали неймовірний синтез мистецтв, який в свою чергу сприяв найяскравішому сприйняттю творів мистецтва.

У нашій родині за традицією поколінь діти завжди навчалися грі на фортепіано, тому не тільки моя матуся, але й я сама та мої донечки з дитинства долучалися до різних видів мистецтва: співу, хореографії та грі на музичних інструментах. Їх любов до мистецтва, зокрема музичного, триває все життя. Вони цікавляться музичними новинами, прем'єрами театральних вистав, слідкують за гастролями улюблених музикантів та співаків. Однак, в умовах сьогодення все, що їх цікавить, можливо переглянути і прослухати лише в Інтернеті та в YouTube, використовуючи засоби мультимедіа. І тільки завдяки Культурній столиці Тімішоара мені і моїм дівчатам пощастило відвідати безліч культурних і музичних заходів, які надали можливості безпосередньо налагодити особисту

комунікацію з творами мистецтва і контактувати з виконавцями наживо.

Програма кожного тижня була дуже насиченою і різноманітною. Так Фестиваль джазу — JAZZ TIMIȘOARA зібрав кращих музикантів-інструменталістів і джазових співаків, таких як: Jordan Rakei, Gogo Penguin, Roberto Fonseca, Jazzbois, Vandergris та інші. Відбувся тиждень тімішоарської опери (прослухали оперу Дж. Верді «Аїда»), тиждень оперети (прослухали комедійну оперету «Служниця-пані»), концерт камерної музики (концерт А. Вивальді «Пори року»), фортепіанні концерти з участю видатних сучасних піаністів — Reinis Zarins (Latvia), David Greilsammer (Jerusalem, Israel), а також шоу акробатів і феєрверків та багато іншого. Ми були у повному захваті від усь-

ого побаченого та почутого, нас переповнювали неймовірні емоції та враження і, як наслідок, ми отримали велике задоволення.

Протягом чотирьох років поступово крок за кроком здійснювався процес інтеграції українських біженців у румунський соціум. Безумовно, що я і мої доньки не знаходилися осторонь цих історичних по-

дій. Свій шлях інтеграції ми почали з вивчення румунської мови. З інтересом відвідували курси та мовні клуби (Clubul de Conversație), які сприяли збільшенню словникового запасу, створюванню мовленевих діалогів між учасниками групи та опануванню навичок спілкування румунською мовою. Крім курсів мої донечки Мілена та Амелія відвідували румунські гімназії та коледж, у яких були спочатку слухачами, а з часом стали справжніми представниками румунської учнівської молоді. Завдяки природній комунікації та одеській харизмі мої доньки з легкістю знайомилися з учнівським оточенням, викладачами, поступово вливалися у новий колектив та знаходили справжніх друзів серед румунських юнаків і дівчат. Дівчата з зацікавленістю відвідували різноманітні активності, приймали участь у заходах, святкових концертах Союзу українців Румунії, а також у заходах благодійних організацій: LOGS, Salvati Copiii, AIDrom, де співали українські пісні, танцювали, декламували вірші.

Поруч з доньками активно і впевнено у румунське суспільство інтегрувалася і я, як логопед вищої категорії. Починаючи з квітня 2022 року я працювала логопедом у якості волонтера, а з часом стала провідним фахівцем у дитячому навчально-розвивальному центрі у місті Тімішоара. Діяльність логопеда пов'язана з порушеннями мовленнєвої комунікації у дітей різного віку. Особливістю моєї професійної діяльності є виявлення і усунення дефектів мовлення. У цьому процесі дуже важливо ставитися до кожного випадку індивідуально та професійно визначати причини, механізми, симптоматику, структуру порушень мовної комунікації дітей та будувати індивідуальну стратегію майбутнього корекційного впливу. Мої заняття крім корекції звуків, їх правильної вимови та вимови складних слів сприяли розвитку уваги, мислення, пам'яті дітей тощо. Спеціальні методики навчання і виховання, які я використовувала у своїй професійній діяльності, впливали не тільки на подолання мовленнєвих труднощів, а й на особистий розвиток кожної дитини в цілому. За період волонтерства для декілька десятків українських дітей та їх батьків оточуючий світ став значніше кращим та яскравим, а я раділа від отриманої подяки, пошани та любові своїх підопічних.

З огляду на минулі події у моєму житті хочу виразити велику подяку дружній Румунії і особисто Союзу українців Румунії. З самого початку російської агресії українські біженці знайшли прихисток саме у Союзі українців Румунії. Я і мої доньки як сотні українських біженців (діти, дорослі, багатодітні родини, матері-одиначки, пенсіонери та інваліди), отримували психологічні консультації, медичні послуги, гуманітарну допомогу, мали доступ до бібліотек з румунсько-українськими та українсько-румунськими путівниками, книгами та журналами, а діти із задоволенням відвідували різноманітні розвивальні та дозвілєві заходи, які ініціювалися співробітниками СУР. Протягом чотирьох років під час довготривалої війни невинно підтримували та допомагали українцям голова Філії Тіміш СУР Марія Сзабо-Кондрей, журналістка Міхаєла Бумбук та співробітники.

Вони завжди дуже трепетно ставилися до проблем і потреб українських біженців, а пані Марія Сзабо Кондрей завжди підтримувала усі освітні ініціативи, які впливали на особистий розвиток молодих українців в процесі інтеграції в румунський соціум.

Лариса НЕЧАЄВА
професор Національного університету м.
Одеса, Україна
Фото авторки

«Де хатонька теплесенька, де дитина малесенька Там і будем ночувати і дитину колисати»

Обряди: «Родини», «Перша купіль», «Сідання в рай»

Як відомо, Україна поділяється на різні етнографічні райони, які характеризуються особливими локальними традиціями, звичаями, діалектами, музичним фольклором тощо. Але при цьому можна прослідкувати спільні загальноукраїнські риси. І найголовніша місія фольклористів та етнографів – зафіксувати, описати та порівняти побутові, календарно-, родинно-обрядові звичаї та традиції. І, звісно, популяризувати ці матеріали у різний спосіб. Як то у вигляді саме такої науково-популярної статті, яку ви зараз читаете. Ареалом наших досліджень є Південна Бесарабія. Ми взяли за основу літературні джерела та польові матеріали автора, зібрані протягом 2011-2026 рр. у дев'яти районах Південної Одещини від респондентів віком від 45 і більше років.

У попередніх випусках «Українського вісника» ми розпочали тему дитини у фольклорі українців. Тому з великою любов'ю до народних звичаїв ми продовжуємо цю тему, описуючи саме приклади регіонального характеру, оповідки респондентів, перекази живої традиції!

Обряд «Родини» як кульмінація післяродового періоду

Після тривалого часу вагітності, вдалих пологів проводяться обряди, притаманні саме післяпологовому періоду. Вони створюють відповідний психологічний настрій породіллі на відновлення організму. А також ці обряди містять привітання матері-породіллі, бабусі та подяку бабі-бранці – народній акушерці. По всій Україні цей обряд носить назву «Родини». Під час родин фактично прилучали новонароджене до роду, поклавши його після першої купелі на кожух. Це означало, що рід та громада визнавали дитину своїм повноцінним членом, тому що дитина, яка освячена тотемом, отримує право на захист громади, а разом з тим на неї покладають й певні обов'язки громадського співжиття.

Відбувалося це у такій формі. На великі родини мати породіллі запрошувала до оселі рідних та наближених до родини жінок. Слід зазначити, що в деяких селах Бесарабії родини могли проводити двічі, так звані «малі» та «великі родини». На малі родини породіллю відвідували рідні та сусідки того ж дня, коли відбувалися пологи і при цьому частувалися – пили могорич. Такі посиденьки були нетривалі і не відзначалися особливими діями. А вже на великі родини збиралися жінки для більш урочистого святкування появи нового дитяти та привітання матері-породіллі. В одному із сіл Кілійщини у подарунок приносили породіллі борошно та яйця, а дитині – «кусочок матері» (шматок тканини) і під подушечку клали гроші. В інших селах несли борошно та рушник. При цьому зайвого з собою нічого не брали, на-

віль сумки, «щоб нічого не винести з хати». До дитини не можна заходити «нечистий» (жіночі дні), після ставевих стосунків, коли маєш «погане око».

Варто підкреслити, що родини – це винятково жіночий обряд! Це і логічно, і практично і, навіть, феміністично. Жінка – священний грааль, богиня, що продовжує рід. І саме тому в історії існував матриархат. Цей феномен можна прослідкувати у більшості архаїчних обрядах та піснях. Зокрема навіть той факт, що пісні весільного та весняного циклу виконувалися винятково дівчатами й жінками.

Саме тому поява чоловіка на родині засуджувалася і часом «каралася». Бувало, що його роздягають наголо або перевдягають «в жінку» (у хустку, спідницю, фартух тощо) – «і йди готов на кухню». Траплялося й таке, що чоловік сам одягає сукню і пристає до

Родильні обряди Південної Бесарабії

жіночої громади. Тепер часом чоловікам на родини окремо від жінок накривають стіл для пригостання.

«Обряд купелі»

Одним з найархаїчніших обрядів на родині є обряд купелі. Як і решта всього післяпологового періоду, його проводили винятково жінки. З усмішкою згадують жителі Ізмаїльського району про це: «... Діжка води, купали породіллю. Після... неї вся улица в цю купель залазила! Вода остигла, у жарові жалізяка накалилася, її бух у воду, вона там зашкварчала, вже гарача... вода: влазьте, слідує!.. В моєй мамі була оця о діжка така. В неї собіралось зборище, все село там! Айда й ми з сестрою паследні влізли – скупаїмсь в сінях».

Щоб дитина росла здоровою, щасливою, захищеною від «лихого ока», додавали до купелі освячених трав та квітів: любисток, нагідки, ромашка. Для дівчинки могли підлити меду чи молока, щоб солодка та гарна була, а для хлопчика додавали коріння чи гілки дуба, щоб міцний був.

Ще в одному районі Одещини, в Татарбунарах, респонденти розповідають, що гріли воду та запарю-

вали зілля з чистотілу, м'яти, ромашки, полину, і наливають це у вагани (ночви), туди ж кидали й копійки – «щоб багаті були». Спочатку купали немовля, а за тим породіллю: «Були жінки, які добре знали оце робить. Масажують аж до голови, до кісточки – всюди все перетруть-перемелять-перемнуть... Жінка розпариться і після цього укутали». Така процедура проводилася тому, що після пологів кістки розходяться, м'язи слабшають і для відновлення організму ця купіль просто необхідна. Мама з дитиною йшли спати, а кожна баба з громади вмивалася з купелі на знак того, що вони приймають породіллю в бабський союз, не гидуються та будуть з нею «родатися». Вони шли пили могорич і бажали усій родині добра. За сучасним варіантом гроші не кидають в купель, а обмочують та чіпляють на стінки ваганів. Водичку ж виливали під фруктове дерево – «щоб родило».

З ритуальних страв, які вживалися на родині, жителі Арцизького району пригадують, що по-різному варили бабину кашу та вживали гаряче вино з перцем для того, щоб породілля «скреплялась», тобто відновлювалося її жіноче здоров'я, а в Кілійському районі на родині пригощаються горілкою. Під час родин приказували: «Шоб росло, шоб здоровеньке було, та мама шоб дійшла до первого здоровля!». Поняття «перве здоровля» побутує в більшості україномовних селах.

Дізналися ми й ще про один цікавий обряд на Ізмаїльщині. На родині рідна баба, матір породіллі, підходить до кожної жінки за святковим столом, мочає букет з васильчика в свячену воду та трусить ним на простягнені руки: скільки натрусилось сім'я з васильку, стільки й буде дітей. Натомість бабі дають гроші, на які вона має купити могоричу. Жартома трясуть зернятка і запрошеним жінкам літнього віку, «віщуючи» багато дітей.

Обряд «Сідати в рай – раювати»

Широко побутує в україномовних селах Південної Бесарабії звичай «сідати в рай» на завершення обряду родин. І відбувається це так: жінки стелять на стежці у дворі рядно, часом в темній кімнаті, часом на порозі. Всі сідують і частуються по черзі гарячим вином: «Всьо, ми в раю, нас не зачіпайте». При заході сонця запрошені розходяться: «В раю побували і додому». За повір'ями, якщо жінки приходять на родини і «раюють», то після смерті всі вони потраплять до Божого царства. Не зважаючи на таке щедре частування, жінки вели себе гідно. Сидячі «в раю», співали тричі «Многая літа» або румунською «La mulți ani». Співи на обряді родин знаменували завершення обов'язків баби-пупорізки, яка, як правило, перша й починала співати.

Окрім родин жінку з немовлям можуть провідувати й в інші дні. Це називають одвідки або провідування. На них, як правило, приходили поодиночі й в основному близькі родичі та сусідки. Наприклад, в болгарських селах Ізмаїльського району побутує звичай, за яким породіллю протягом 40 днів відвідують по черзі жінки з усього села, головне завдання яких годувати, ділитися власним материнським досвідом та морально підтримувати матір немовляти.

Анастасія ЄРМАКОВА,
Магістр Кафедри фольклористики
КНУ імені Тараса Шевченка,
дослідниця народної культури
Бесарабії, фольклорна співачка

«День української вишиванки»

Звернення голови СУР на ювілейному заході «День української вишиванки» у Кишиневі

На виконання рішення, прийнятого на засіданні Ради Союзу українців Румунії, делегація у складі заступника голови СУР Івана Рекало та голови Марамороської філії СУР Мирослава Петрецького взяла участь у XX-му випуску заходу «День української вишиванки», що відбувся у Кишиневі, Республіка Молдова. Головною метою участі делегації було донесення послання голови СУР, а також голови Групи дружби з Україною в Парламенті Румунії, Миколи-Мирослава Петрецького.

конкретних проєктів, транскордонної співпраці та ініціатив, що реалізуються на регіональному та місцевому рівнях.

Особливу увагу було приділено ролі національних меншин, які вважаються справжніми мостами між державами та громадами завдяки їхньому внеску у просування міжкультурного діалогу, європейських цінностей та відносин сталого співробітництва. У цьому контексті Союз українців Румунії був представлений як активний та відповідальний учас-

мічного співробітництва. Беручи участь у численних економічних форумах та ініціативах щодо співпраці, Союз сприяв зміцненню торговельних та ділових відносин між Румунією, Україною та Республікою Молдовою, підтримуючи розвиток взаємопов'язаної економічної екосистеми, що є надзвичайно важливим для майбутнього процесу відбудови України, в якому Румунія готова відігравати важливу логістичну та стратегічну роль.

Водночас голова СУР наголосив на важливості освіти, професійної підготовки та академічної співпраці, згадавши про щорічні програми підвищення кваліфікації для представників місцевих державних адміністрацій, наради викладачів рідної української мови та партнерські відносини, налагоджені з вищими навчальними закладами України. Ці заходи сприяють обміну досвідом, підготовці нових поколінь фахівців та збереженню української мовної та культурної ідентичності.

На завершення було підтверджено тверде зобов'язання Союзу українців Румунії залишатися надійним партнером та активним чинником у просуванні діалогу, регіональної співпраці та європейських цінностей, висловивши переконання, що робота конференції породить цінні ідеї та проєкти для зміцнення стратегічних партнерств між цими трьома державами.

Голова Марамороської філії виступив із промовою, в якій наголосив на важливості збереження української культурної ідентичності та глибоко символічній ролі традиційної сорочки «вишиванки», що вважається символом культурної спадкоємності, приналежності та стійкості, а також на необхідності постійної підтримки співпраці між українськими громадами Румунії, України та Республіки Молдова. Водночас було підтверджено солідарність із громадянами України, які постраждали від війни.

У рамках заходу з вітальними промовами до учасників також звернулися Дмитро Лекарцев – Президент Національного конгресу українців у Молдові, Александру Мунтяну – Прем'єр-міністр Республіки Молдова, Паун Роговей – Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Молдова, Крістіан Жардан – Міністр Культури Республіки Молдова.

З нагоди заходу мер комуни Яблоана (Республіка Молдова), Ауреліу Бодян через голову Марамороської філії СУР надіслав офіційне запрошення голові Союзу українців Румунії взяти участь у III-му фестивалі «Культура нас об'єднує» в комуні Яблоана. Захід має на меті сприяти розвитку міжетнічного діалогу, збереженню культурної спадщини та зміцненню соціальної згуртованості.

Ювілейний випуск заходу ще раз підтвердив важливу роль культурної дипломатії та співпраці між організаціями, що представляють українські громади, у просуванні ідентичних цінностей, традицій та міжкультурного діалогу.

Захід, організований Національним Конгресом українців у Молдові, відбувся у сквері Національного театру опери та балету імені Марії Бієшу, зібравши представників влади, дипломатичних кіл та українських громад з багатьох держав.

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, передав слова вдячності організаторам конференції, наголосивши на важливості академічних платформ та майданчиків для діалогу, які сприяють зміцненню співпраці між Румунією, Україною та Республікою Молдовою. Він підкреслив важливу роль академічного середовища та партнерських інституцій у підтримці спільного європейського майбутнього та розвитку відносин, заснованих на співпраці, довірі та обміні досвідом.

У контексті сучасних геополітичних та безпечних викликів у регіоні голова СУР наголосив на важливості тристороннього формату Румунія – Україна – Республіка Молдова, який вважається стратегічним механізмом демократичної стійкості, безпеки та регіонального розвитку. Водночас він підтвердив тверду підтримку Румунією європейської інтеграції України та Республіки Молдови, підкресливши, що це партнерство має бути зміцнене за допомогою

ник у зміцненні відносин між трьома країнами, постійно беручи на себе роль посередника в інституційній, культурній та соціальній співпраці.

Також у повідомленні було підкреслено, що СУР вийшов за межі виключно культурного виміру своєї діяльності, активно та прагматично залучаючись до регіонального розвитку та транскордонного еконо-

E-mail: ukrainskyi.visnyk@uur.ro

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор
МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК
Редактор – **Тереза ШЕНДРОУ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОУ
Редакція: Радун Попеску № 15, Бухарест
Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724
Друкарня: RCR PRINT, Бухарест, Румунія
Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România
ISSN 1223-1614